

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΥΔΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**Διεύθυνση Περιβαλλοντικής
Αδειοδότησης**

Τμήμα Δ

Ταχ. Διεύθυνση: Λ. Αλεξάνδρας 11

Τ.Κ.: 114 73

Πληροφορίες: Ε. Πουρνιά

Τηλέφωνο: 210 6417709

e-mail: sec.dipa@prv.ypoka.gr

ΠΡΟΣ:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΠΕΡΙΒΑΛΟΝΤΟΣ,

ΥΔΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ

ΔΟΜΗΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ

ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

periv.xorsxed@thessaly.gov.gr

ΚΟΙΝ.:

ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα : Περιβαλλοντική έγκριση του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας κατόπιν αξιολόγησης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Σχεδίου.

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 998/1979 (Α' 289) «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας», όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3208/2003 (Α' 303) και το Ν.4759/2020 και ισχύει.
2. Το Ν.1650/1986 (Α'160) Για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3937/11 (Α'/60/) «Διατήρησης της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις», Ν.4042/2012 και το ν.4685/2020.
3. Το Ν. 2204 1994 (Α' 59) Κύρωση Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα
4. Το Ν.2468/1997 (Α'32) Κύρωση της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της απερίμωσης στις χώρες εκείνες που αντιμετωπίζουν σοβαρή ξηρασία ή και απερίμωση ιδιαίτερα στην Αφρική
5. Το Ν. 2508/1997 (Α' 124) «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
6. Το Ν. 2742/1999 (Α' 207) «Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» , όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4759/2020 και εκάστοτε ισχύει.
7. Το Ν. 2971/2001 (Α' 285) Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4785/2021 και εκάστοτε ισχύει.
8. Το Ν. 3028/2002 (Α' 153) «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4761/2020.
9. Το Ν.3165/2003(Α' 177) «Κύρωση της Διεθνούς Συνθήκης σχετικά με τους φυτογενετικούς πόρους για τη διατροφή και τη γεωργία».

10. Το Ν. 3199/2003 (Α' 280) «Προστασία και διαχείριση των υδάτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000», όπως αυτός τροποποιήθηκε με το Ν.4315/2014 και Ν. 4519/2018 και εκάστοτε ισχύει .
11. Το Ν.3208/2003 (Α' 303) «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με Ν.4685/2020 και εκάστοτε ισχύει.
12. Το Ν. 3378/2005 (Α' 203) «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προστασία της αρχαιολογικής κληρονομιάς (αναθεωρημένη)».
13. Το Ν. 3851/2010 (Α' 85) «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», όπως τροποποιήθηκε με Ν.4512/2018 και εκάστοτε ισχύει .
14. Το Ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Αυτοδιοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης».
15. Το Ν. 3937/2011 (Α' 60) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4691/ ΦΕΚ Α 108/9.6.2020 «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα και άλλες διατάξεις, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 58 του Ν.4277/2014 και Ν.4691/2020.
16. Το Ν.3983/2011 (Α' 144) «Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/56/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008 και άλλες διατάξεις».
17. Το Ν. 4014/2011 (Α' 209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων», όπως ισχύει.
18. Το Ν. 4042/2012 (Α' 24) «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», όπως εκάστοτε ισχύει .
19. Το Ν.4062/2012 ΕΝΟΤΗΤΑ Γ' «Πρώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/28 ΕΚ) κριτήρια αειφορίας βιοκαυσίμων και βιορευστών (Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/30/ΕΚ)», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν.4062/2020 και εκάστοτε ισχύει, .
20. Το Ν. 4258/2014 (Α' 94) «Διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα - Ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
21. Το Ν. 4269/2014 (Α' 142) «Χωροταξική και πολεοδομική μεταρρύθμιση-Βιώσιμη ανάπτυξη», όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4447/2016 και εκάστοτε ισχύει.
22. Το Ν. 4414/2016 (Α' 149) «Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης - Διατάξεις για το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των κλάδων προμήθειας και διανομής στην αγορά του φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις» και ειδικότερα το άρθρο 43 «Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ)».

23. Το Ν. 4426/2016 (Α' 187) «Κύρωση της Συμφωνίας των Παρισίων στη Σύμβαση - Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή».
24. Το Ν. 4447/2016 (Α' 241) «Χωρικός Σχεδιασμός - Βιώσιμη ανάπτυξη και λοιπές διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4759/2020 και το Ν.4764/2020 και εκάστοτε ισχύει.
25. Το Ν. 4467/2017 (Α' 56) «Τροποποιήσεις διατάξεων της δασικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4519/2018 και εκάστοτε ισχύει .
26. Το Ν. 4519/2018 (Α' 25) «Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του Ν. 4664/2020.
27. Το Ν. 4546/2018 (Α' 101) «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ «περί θεσπίσεως πλαισίου για το θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό» και άλλες διατάξεις .
28. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/841 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 σχετικά με τη συμπερίληψη των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και των απορροφήσεων από δραστηριότητες χρήσης γης, αλλαγής χρήσης γης και δασοπονίας στο πλαίσιο για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 και της απόφασης (ΕΕ) αριθ. 529/2013/ΕΕ
29. Το Ν. 4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» και ειδικά το άρθρο 109 σχετικά με την αρμοδιότητα των Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων για την τελική υπογραφή ατομικών διοικητικών πράξεων.
30. Το Ν. 4643/2019 (Α' 193) «Απελευθέρωση αγοράς ενέργειας, εκσυγχρονισμός της ΔΕΗ, ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ και στήριξη των Α.Π.Ε. και λοιπές διατάξεις» και ειδικά το άρθρο 24 «Πλαίσιο εγκατάστασης Φ/Β σταθμών σε αγροτική γη (<1% αγροτικής γης)».
31. Το Ν. 4662/2020 (Α' 27) «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις», όπως εκάστοτε ισχύει.
32. Το Ν. 4685/2020 (Α' 92) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
33. Το Ν. 4759/2020 (Α'245) «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 4764/2020 και εκάστοτε ισχύει.
34. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («Ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»)
35. Το Ν. 4819/2021 (Α' 129) «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις», όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4843/2021 (Α'193) και ισχύει σήμερα.
36. Την Π.Ν.Π. της 13.08.2021 (Α' 143) «Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων

από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις» και ιδιαίτερα το «ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΑΧΕΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ»

37. Το Ν. 4858 /2021 (Α' 220) Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς.
38. Το Ν. 4936 /2022 (Α' 105) Εθνικός Κλιματικός Νόμος Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος.
39. Το Π.Δ. 67/81 (Α' 23) «Περί Προστασίας της αυτοφυούς χλωρίδος και άγριας πανίδος και καθορισμού διαδικασίας συντονισμού και ελέγχου της ερεύνης επ' αυτών», όπως διορθώθηκε με το ΦΕΚ 43/Α/1981
40. Το ΠΔ 51/2007 (Α' 54) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000».
41. Το Π.Δ. 132/2017 (Α' 160) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ), όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 29/2022 (Α' 77)»
42. Το Π.Δ. 59/2018 «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης» (Α' 114), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4759/2020 (Α'245) «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
43. Το Π.Δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).
44. Το Π.Δ. 6/2022 (Α'17) «Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών, σύσταση Ειδικής Γραμματείας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων.»
45. Το Π.Δ. 29/2022 (Α' 77) «Τροποποίηση του π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160)»
46. Το ΠΔ 77/2023 (Α' 130) Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων.
47. Το Π.Δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).
48. Την υπ' αρ. Αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/11837/1140/2022 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας» (ΥΟΔΔ 76).
49. Την ΚΥΑ 33318/3028/1998 (Β' 1289) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας», όπως τροποποιήθηκε από την ΚΥΑ 14849/853/Ε103/2008 (Β' 645) και εκάστοτε ισχύει,
50. Την Κ.Υ.Α. με αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 (Β' 1225) «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42//ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001».», όπως εκάστοτε ισχύει.
51. Την ΚΥΑ Η.Π. 14849/853/Ε103/4-4-2008 (Β' 645) «Τροποποίηση των υπ' αριθμ. 33318/3028/1998 (Β'1289) και υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 (Β'992) κοινών υπουργικών

- αποφάσεων, σε συμμόρφωση με διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
52. Την ΚΥΑ 6259/1757/Ε103/2010 (Β' 1312) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)»
 53. Την ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε.103/1-9-10 (Β' 1495) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατήρησης των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ.»
 54. Την ΚΥΑ Η.Π. 8353/276/Ε103/17-2-2012 (Β' 415) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/1807/2010 κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ....» (Β' 1495), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ»
 55. Την ΚΥΑ με Αριθμ. οικ. 145026 (Β' 2014) «Σύσταση, διαχείριση και λειτουργία Εθνικού Μητρώου Σημείων Υδροληψίας (Ε.Μ.Σ.Υ.) από Επιφανειακά και Υπόγεια Υδατικά Συστήματα», όπως τροποποιήθηκε, συμπληρώθηκε και ισχύει σήμερα.
 56. Την υπ' αρ. οικ. 170766/2016 Κ.Υ.Α. «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 51354/2641/Ε103/2010 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1909), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2013/39/ΕΕ «για την τροποποίηση των οδηγιών 2000/60/ΕΚ και 2008/105/ΕΚ όσον αφορά τις ουσίες προτεραιότητας στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Αυγούστου 2013 και άλλες συναφείς διατάξεις».
 57. Τη με αρ. οικ. 47393/4273/04.10.2016 Κ.Υ.Α. για την «Κύρωση της απόφασης έγκρισης του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας» (ΦΕΚ 3288/Β/13-10-2016).
 58. Την ΚΥΑ με αρ.Γ1(δ)/ ΓΠ οικ.67322/2017 (Β'3282) «Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 3ης Νοεμβρίου 1998, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/1787 (L260, 7.10.2015)».
 59. Την Κ.Υ.Α. με αρ. οικ. 40238/2017 (Β' 3759) «Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006 «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001».
 60. Την ΚΥΑ 50743/2017 (Β' 4432) «Αναθεώρηση εθνικού καταλόγου περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000».
 61. Την ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846 της 30.09.2021 (Β' 4514) «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων σε εναρμόνιση με τις διατάξεις της οδηγίας 99/31/ΕΚ του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 1999 «περί υγειονομικής ταφής των αποβλήτων», όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/850 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018».

62. Την ΚΥΑ με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38181/2695/2022 (Β' 1923) «Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/ οικ.107017/28.8.2006 κοινής υπουργικής απόφασης «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225), όπως έχει τροποποιηθεί με την υπ' αρ. 40238/28.9.2017 (Β' 3759) κοινή υπουργική απόφαση.»
63. Την ΚΥΑ με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/76515/5170/22 (ΦΕΚ 3999 Β' 22.7.2022) «Τροποποίηση της υπ' αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 κοινής υπουργικής απόφασης «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ ΕΚ "σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225), όπως έχει τροποποιηθεί με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις υπ' αρ. 40238/2017 (Β' 3759) και ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/38181/2695/2022 (Β' 1923)».
64. Την ΚΥΑ με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/94750/6235/2023 (ΦΕΚ 5774 Β' 04.10.2023) "Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/ οικ.107017/2006 κοινής υπουργικής απόφασης «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ ΕΚ "Σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001» (Β' 1225), όπως έχει τροποποιηθεί με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις υπ' αρ. 40238/2017 (Β' 3759), ΥΠΕΝ/ ΔΙΠΑ/38181/2695/2022 (Β' 1923) και ΥΠΕΝ/ ΔΙΠΑ/76515/5170/2022 (Β' 3999)".
65. Την ΥΑ 414985/85 (Β' 757) «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας».
66. Την Υ.Α. οικ.16190/1335/1997 (Β' 519) «Μέτρα και όροι για την προστασία των νερών από νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τις Υ.Α. οικ. 19652/1906/1999 (Β' 1575), Υ.Α. 20419/2522/2001 (Β' 1212), Υ.Α. Η.Π. 24838/1400/Ε103/2008 (Β'1132), Υ.Α. οικ: 106253/2010 (Β' 1843), Υ.Α. οικ. 190126/2013 (Β'983), Υ.Α. οικ. 147070/2014 (Β' 3224), Υ.Α. 1848/278812/2021 (Β'4855) και εκάστοτε ισχύει.
67. Την Υ.Α. οικ. 145116/2011 «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις", όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
68. Την Υ.Α. Αριθμ. 40332/2014 (Β'2383) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα για τα έτη 2014–2029 και Σχεδίου Δράσης πενταετούς διάρκειας».
69. Την Υ.Α. με αρ. οικ. 11258/2017 (Β' 873) «Εξειδίκευση περιεχομένου Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ), σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4414/2016 (Α'149)».
70. Την Υπουργική Απόφαση 34768/2017 (Β' 3246) «Σύσταση, συγκρότηση και κανονισμός λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠ), σύμφωνα με το άρθρο 44 του ν. 4414/2016 (Α'149)».
71. Την Υ.Α. με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/69722/1108 (ΑΑΠ' 269/2018) «Έγκριση Αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας και Περιβαλλοντική Έγκριση αυτού».
72. Την υπ' αρ. 170195/758/2018 απόφαση ΥΠΕΝ «Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης της Δασοπονίας 2018-2038 (Εθνική Στρατηγική για τα Δάση)» (Β'5351).

73. Την υπ' αρ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/24776/985/2023 Υ.Α. (Β'1807) «Καθορισμός στόχων διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων του Παραρτήματος Ι και ειδών του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και Τόπους Κοινοτικής Σημασίας του εθνικού οικολογικού δικτύου NATURA 2000».
74. Την υπ' αρ. οικ. ΥΠΕΝ/Δ ΔΦΠΒ/27952/1121/2023 Υ.Α. (Β' 2007) «Καθορισμός και έγκριση στόχων διατήρησης για είδη ορνιθοπανίδας του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και 2, της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του εθνικού οικολογικού δικτύου NATURA 2000».
75. Την υπ' αρ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/661/5/01.02.2022 (Β' 325) «Επικαιροποίηση των Προγραμμάτων Παρακολούθησης για τη συνεχή εκτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων σύμφωνα με τον ν. 3983/2011 (Α' 144). Αντικατάσταση της υπ' αρ. 126635/2016 (Β' 3799) υπουργικής απόφασης».
76. Την Υ.Α. υπ. αρ. ΥΠΕΝ/ΔΔ ΦΠΒ/68189/2413/23-6-2023 (Β'4144) «Σχέδιο δράσης για τις διαδρομές εισαγωγής των χωροκατακτητικών ξενικών ειδών στην Ελλάδα».
77. Την υπ' αρ. 4/31.12.2019 απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής «Κύρωση του Εθνικού Σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα» (Β' 4893).
78. Την Πράξη 39 της 31.08.2020 (Α' 185) «Έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (Ε.Σ.Δ.Α)»
79. Την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 18/29.04.2024 (Α' 83) «Έγκριση της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων».
80. Την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 15/29.04.2024 (Α' 7) «Έγκριση της 2ης Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων».
81. Την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης
82. Την ισχύουσα εθνική και κοινοτική περιβαλλοντική νομοθεσία που αφορά σε μέτρα, όρους, περιορισμούς και υποχρεώσεις για την περιβαλλοντική διαχείριση και προστασία του συνόλου των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων, όπως: η επεξεργασία αστικών λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων, η διαχείριση των υδάτων, η διαχείριση στερεών αποβλήτων, τα επιτρεπόμενα όρια εκπομπών στερεών, υγρών και αερίων ρύπων, θορύβου κ.ά., οι φυσικές και προστατευόμενες περιοχές καθώς και η προστασία ειδών και ενδιαιτημάτων.
83. Το υπ' αρ. πρ. ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ /105082/2299/14.11.2019 έγγραφο οδηγιών - διευκρινήσεων της Δ/σης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, όπου διευκρινίζεται ότι οι γνωμοδοτήσεις της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής & Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του Υ.Π.ΕΝ. και της Περιφερειακής Επιτροπής Διαβούλευσης είναι προαπαιτούμενες για την οριστικοποίηση του περιεχομένου του ΠεΣΚΠΑ και στη συνέχεια ολοκληρώνεται η κατάρτιση της οικείας ΣΜΠΕ (του οριστικοποιημένου ΠεΣΠΚΑ) και διαβιβάζεται στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υ.Π.ΕΝ.
84. Το με α.π. 12831/14.01.2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Περιφέρειας Θεσσαλίας, με το οποίο υποβλήθηκε στη Διεύθυνση

Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ έντυπο και ψηφιακό αντίγραφο της ΣΜΠΕ του ΠεΣΠΚΑ της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/3644/252/15-01-2021).

85. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/93318/1580/05.04.2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας του ΥΠΕΝ, με το οποίο ενημερώθηκε η Αρχή Σχεδιασμού (Περιφέρεια Θεσσαλίας) για τις απόψεις της σχετικά με τη συμβατότητα του υπόψη ΠεΣΠΚΑ με τις κατευθύνσεις του ΕΣΠΚΑ και ζητήθηκαν συμπληρώσεις .
86. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/3644/252/27.04.2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ, με το οποίο ενημερώθηκε η Αρχή Σχεδιασμού στο πλαίσιο του ελέγχου πληρότητας, για την ανάγκη επικαιροποίησης – συμπλήρωσης της ΣΜΠΕ, σε συμφωνία με τις διαφοροποιήσεις που θα εισαχθούν κατά την ενσωμάτωση των προτάσεων της ΔΚΑΠΑ του ΥΠΕΝ στο ΠεΣΠΚΑ Θεσσαλίας, και με επιπλέον παρατηρήσεις για αποσαφηνίσεις - συμπληρώσεις.
87. Το με α.π. 186251/09.05.2023 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με το οποίο διαβιβάστηκαν έντυπο και ψηφιακό αντίγραφο της ΣΜΠΕ του θέματος, συμπληρωμένα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο με αρ. 86 σχετικό έγγραφο της ΔΙΠΑ (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/51864/3494/11.05.2023).
88. Το με αρ. πρωτ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/123362/8022/27.11.2023 έγγραφο της ΔΙΠΑ, με το οποίο ενημερώθηκε η Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, για τον έλεγχο πληρότητας και ζητήθηκαν αποσαφηνίσεις – συμπληρώσεις της ΣΜΠΕ του θέματος.
89. Το με αρ. πρωτ. 505595/14.12.2023 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με το οποίο επανυποβλήθηκαν στη ΔΙΠΑ έντυπο και ψηφιακό αντίγραφο της ΣΜΠΕ του Σχεδίου του θέματος, συμπληρωμένα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο με αρ. 88 σχετικό έγγραφο (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/ 136477/9162/27.12.2023).
90. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/3733/285/12.01.2024 έγγραφο της ΔΙΠΑ, με το οποίο ενημερώθηκε η Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, για την πληρότητα της επανυποβληθείσας ΣΜΠΕ.
91. Το με α.π. 24320/17.01.2024 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με το οποίο κοινοποιείται στη ΔΙΠΑ ο σύνδεσμος ανάρτησης της ΣΜΠΕ (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/5231/373/17.01.2024) και η με α.π. 22511/16.01.2024 ανακοίνωση προς το ενδιαφερόμενο κοινό για τη διαβούλευση της ΣΜΠΕ.
92. Το με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/8325/574/25.01.2024 έγγραφο της ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ, με το οποίο διαβιβάστηκε η ΣΜΠΕ του Σχεδίου προς:
 1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
 - I. Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος
 - II. Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής/Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας
 - III. Γενική Διεύθυνση Υδάτων/ Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος
 - IV. Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος
 - V. Γενική Διεύθυνση Δασών / Επιθεώρηση Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας
 - VI. Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
 - VII. Γενική Δ/ση Ορυκτών Πρώτων Υλών
 2. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών/Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας & Κοινωφελών Περιουσιών / Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας

3. Υπουργείο Ανάπτυξης & Επενδύσεων/ Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας
4. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας/ Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας
5. Υπουργείο Υγείας
 - I. Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας
 - II. Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής/Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος
6. Υπουργείο Πολιτισμού
 - I. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
 - II. Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων & Πολιτιστικής Κληρονομιάς
 - α. Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
 - β. Διεύθυνση Βυζαντινών & Μεταβυζαντινών Μνημείων
 - γ. Εφορεία Αρχαιοτήτων Λάρισας
 - δ. Εφορεία Αρχαιοτήτων Μαγνησίας
 - ε. Εφορεία Αρχαιοτήτων Τρικάλων
 - στ. Εφορεία Αρχαιοτήτων Καρδίτσας
 - ζ. Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων
 - η. Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας
 - III. Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης , μουσείων και Τεχνικών Έργων / Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Θεσσαλίας
7. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
 - I. Γενική Γραμματεία Υποδομών
 - II. Γενική Γραμματεία Μεταφορών
8. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
 - I. Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών/ Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης/ Δ/ση Περιβάλλοντος Χωροταξίας& Κλιματικής Αλλαγής
 - II. Γενική Γραμματεία Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
9. Υπουργείο Τουρισμού / Γενική Γραμματεία Τουριστικής Πολιτικής & Ανάπτυξης
10. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής / Γενική Δ/ση Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών Επενδύσεων
11. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης Και Πολιτικής Προστασίας
 - I. Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας
 - II. Γενικό Γραμματέα Αποκατάστασης Φυσικών καταστροφών και Κρατικής Αρωγής
12. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας

Γενική Δ/ση Χωροταξικής Περιβαλλοντικής & Αγροτικής Πολιτικής

 - I. Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Θεσσαλίας
 - II. Διεύθυνση Υδάτων Στερεάς Ελλάδας
 - III. Διεύθυνση Υδάτων Θεσσαλίας
 - IV. Διεύθυνση Αγροτικών Υποθέσεων Θεσσαλίας
13. Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.)
 - I. Μ.Δ. Εθνικού Πάρκου Ολύμπου
 - II. Μ.Δ. Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας
 - III. Μ.Δ. Εθνικού Πάρκου Σποράδων
 - IV. Μ.Δ. Προστατευόμενων Περιοχών Ηπείρου
14. Περιφέρεια Θεσσαλίας
 - I. Περιφερειακό Συμβούλιο

ΙΙ. Γενική Δ/νση Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας & Ελέγχου Δόμησης / Διεύθυνση
Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού

προκειμένου: α) οι Δημόσιες Αρχές και Οργανισμοί να γνωμοδοτήσουν επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ, β) Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ως Αρχή Σχεδιασμού, να δώσει στο ενδιαφερόμενο κοινό την ευκαιρία να διατυπώσει εγγράφως τις απόψεις του, εφόσον το επιθυμεί και γ) το Περιφερειακό Συμβούλιο να θέσει στη διάθεση του κοινού, όποτε του ζητηθεί, τις πληροφορίες και τα στοιχεία του φακέλου της ΣΜΠΕ και να διατυπώσει τη γνώμη του και τις τυχόν παρατηρήσεις του επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ και να τις διαβιβάσει στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ.

93. Το με α.π. ΥΠΟΙΚ 15376 ΕΞ 2024 /30.01.2024 έγγραφο της Δ/νσης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών με υποδείξεις ως προς τις προβλεπόμενες διαδικασίες, προκειμένου για έργα σε χώρους αιγιαλού, παραλίας, σε θαλάσσιο χώρο ή πυθμένα (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/16813/1100/15.02.2024).
94. Το με α.π. 58844/06.02.2024 έγγραφο διαβίβασης από τη Δ/νση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας της με α.π. 31937/05.02.2024 θετικής, υπό όρους, γνωμοδότησης της Εφορίας Αρχαιοτήτων Μαγνησίας (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/13071/868/06.02.2024).
95. Το με α.π. 140852/19.03.2024 έγγραφο διαβίβασης από τη Γραμματεία του Περιφερειακού Συμβουλίου Θεσσαλίας, της υπ' α.α. 78/7/1.3.2024 και ΑΔΑ: 9Η7Υ7ΛΡ-ΒΕΒ απόφασης θετικής γνωμοδότησης, με όρους, περιορισμούς, προϋποθέσεις και κατευθύνσεις, του Περιφερειακού Συμβουλίου Θεσσαλίας, (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/29464/1979/19.03.2024).
96. Το με α.π. 210/25666/26.02.2024 έγγραφο θετικής γνωμοδότησης της Δ/νσης Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/29357/1969/19.03.2024).
97. Το με α.π. 20653/11.03.2024 έγγραφο θετικής γνωμοδότησης της Διεύθυνσης Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων του Υπουργείου Ανάπτυξης, με επισημάνσεις-παρατηρήσεις (α.π.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/26795/1766/12.03.2024).
98. Το με α.π. Φ.901/251/345019/Σ.1585/21.03.2024 έγγραφο θετικής γνωμοδότησης υπό όρους του Γ' Κλάδου του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33430/2305/29.03.2024).
99. Το με α.π.: 6375/08.04.2024 έγγραφο θετικής γνωμοδότησης της Διεύθυνσης Χωρικού Σχεδιασμού & Υποδομών της Γενικής Γραμματείας Τουριστικής Πολιτικής & Ανάπτυξης του Υπουργείου Τουρισμού (α.π.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/45307/3221/25.04.2024).
100. Το με α.π. 205178/25.04.2024 έγγραφο θετικής γνωμοδότησης της Δ/νσης Δασών Τρικάλων της Επιθεώρησης Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας του ΥΠΕΝ (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/46050/3265/26.04.2024).
101. Το με α.π. 22470/30.07.2024 έγγραφο γνωμοδότησης της Μονάδας Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., με επισημάνσεις/προτάσεις ως προς τις δράσεις του σχεδίου και προτάσεις για την προστασία και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και των προστατευόμενων περιοχών της Περιφέρειας Θεσσαλίας (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/83724/5887/30.07.2024).
102. Το με α.π. 65021/05.12.2024 έγγραφο θετικής γνωμοδότησης της Διεύθυνσης Υδάτων Θεσσαλίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/134344/9351/05.12.2024).

- 103.** Το με α.π. 37018/05.12.2024 έγγραφο γνωμοδότησης της Διεύθυνσης Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Τομέα Α (Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας, Ηπείρου, Μονάδων Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Ολύμπου και Εθνικού Πάρκου Σποράδων) του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., με προτάσεις σχετικά με τις δράσεις του σχεδίου (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/83724/5887/30.07.2024).
- 104.** Η με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΠΑ/111981/7951/23.12.2024 θετική γνωμοδότηση με προτάσεις της Διεύθυνσης Προστασίας Δασών του ΥΠΕΝ(ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/142093/9759/23.12.2024)
- 105.** Το γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης με τις Δημόσιες Αρχές, το Περιφερειακό Συμβούλιο και το ενδιαφερόμενο κοινό, η οποία διεξήχθη σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 7 της ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.2006, όπως ισχύει, δεν εκφράστηκαν άλλες απόψεις, πλην των προαναφερόμενων, για τη ΣΜΠΕ του εν λόγω σχεδίου.
- 106.** Το γεγονός ότι η εφαρμογή του ΠεΣΠΚΑ δεν ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου Κράτους - Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως εκ τούτου δεν απαιτήθηκε η διενέργεια διασυνοριακών διαβουλεύσεων.

Αποφασίζουμε

την περιβαλλοντική έγκριση του Περιφερειακού Σχεδίου Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ) Περιφέρειας Θεσσαλίας, όπως αυτό περιγράφεται στη ΣΜΠΕ, μετά από Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση, με τους ακόλουθους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις, που θα πρέπει να τηρούνται κατά την εξειδίκευση, έγκριση και υλοποίηση του σχεδίου, με μέριμνα της Αρχής Σχεδιασμού.

Α. Συνοπτική περιγραφή του σχεδίου

Η ΣΜΠΕ έχει ως χωρικό πεδίο αναφοράς την Περιφέρεια Θεσσαλίας, η οποία περιλαμβάνει τους νομούς Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας και Τρικάλων. Η έκταση της Περιφέρειας αποτελεί το 10,6 % της συνολικής έκτασης της χώρας, με το ηπειρωτικό της μέρος να χαρακτηρίζεται από εκτεταμένο πεδινό τμήμα, το οποίο περιβάλλεται περιμετρικά από ορεινούς όγκους που καταλαμβάνουν το 46% της συνολικής έκτασης, ενώ ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος, σε άμεση προσέγγιση με το νησιωτικό της χώρο, τις Βόρειες Σποράδες.

Σύμφωνα με τη ΣΜΠΕ, το Σχέδιο έχοντας λάβει υπόψη τις πρόνοιες των κοινοτικών οδηγιών για το κλίμα, αποτελεί επί της ουσίας το τοπικό σχέδιο συμβολής στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στοχεύοντας στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας, με εφαρμογή τομεακών πολιτικών. Περιλαμβάνει την ανάλυση στόχων, των αναμενόμενων στην Περιφέρεια κλιματικών μεταβολών και ανάλυση της κλιματικής τρωτότητας επιμέρους τομέων και γεωγραφικών περιοχών, προσδιορίζει τις δυνητικές ευκαιρίες που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή, αναλύει το βασικό προφίλ της Περιφέρειας Θεσσαλίας με στοιχεία και δεδομένα του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, εκτιμά τις άμεσες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών σε διάφορους τομείς του περιβάλλοντος και της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας, καθορίζει τις τομεακές και χωρικές προτεραιότητες και καταλήγει σε προτεινόμενα μέτρα και δράσεις για τους τομείς και τις περιοχές προτεραιοτήτων. Κατ' αυτόν το τρόπο, οδηγεί στην προστασία της βιοποικιλότητας και των προστατευόμενων περιοχών.

Οι βασικοί άξονες προτεραιότητας του ΠεΣΠΚΑ Περιφέρειας Θεσσαλίας είναι:

- Συστηματοποίηση και βελτίωση της διαδικασίας λήψης (βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων) αποφάσεων σχετικών με την προσαρμογή.
- Σύνδεση της προσαρμογής με την προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου μέσα από περιφερειακά/τοπικά σχέδια δράσης.
- Προώθηση δράσεων και πολιτικών προσαρμογής σε όλους τους τομείς της ελληνικής και περιφερειακής οικονομίας, με έμφαση στους πλέον ευάλωτους.
- Δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής.
- Ενδυνάμωση της προσαρμοστικής ικανότητας της κοινωνίας της Περιφέρειας Θεσσαλίας μέσα από δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Οι τομείς και δραστηριότητες που πιθανώς απειλούνται από την κλιματική αλλαγή και για τους οποίους προτείνονται μέτρα προσαρμογής είναι:

1. Γεωργία και κτηνοτροφία
2. Δασοπονία
3. Βιοποικιλότητα-οικοσυστήματα-προστατευόμενες περιοχές
4. Αλιεία και υδατοκαλλιέργειες
5. Υδατικοί πόροι
6. Ακτές και παράκτιες ζώνες
7. Τουρισμός
8. Ενέργεια
9. Μεταφορές
10. Δημόσια υγεία
11. Δομημένο περιβάλλον
12. Εξορυκτική δραστηριότητα
13. Μεταποίηση και τριτογενής τομέας
14. Μνημεία πολιτισμικής κληρονομιάς
15. Ασφαλιστικός τομέας

Β. Όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του Σχεδίου, κατόπιν αξιολόγησης και στάθμισης των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης της ΣΜΠΕ.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ΣΜΠΕ και λαμβάνοντας υπόψη: α) τα αναφερόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής (2021/C 437/ 01) για την «Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000 - Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους», β) τη γνωμοδότηση του ΟΦΥΠΕΚΑ (δια των Μονάδων Διαχείρισης χωρικής αρμοδιότητας εντός της Περιφέρειας Θεσσαλίας), εκτιμάται ότι το ΠεΣΠΚΑ, όπως έχει σχεδιαστεί, συμβάλλει στην πρόληψη και

μείωση των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα λόγω της κλιματικής αλλαγής και στη διατήρηση των οικοτόπων και ειδών, και ως εκ τούτου κρίνεται ότι δεν δύναται να παραβιάσει τους στόχους διατήρησης και να επιφέρει σημαντικές μη αναστρέψιμες αρνητικές επιπτώσεις από την εφαρμογή του.

Για την πληρέστερη προστασία και την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος, η έγκριση του σχεδίου θα πρέπει να συνοδεύεται από τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις που ακολουθούν.

Η μέριμνα για το περιβάλλον θα πρέπει να αποτελεί βασική συνιστώσα στην εξειδίκευση και εφαρμογή του ΠεΣΠΚΑ, μαζί με τις οικονομικές και κοινωνικές επιδιώξεις. Για το σκοπό αυτό, στο πλαίσιο των μηχανισμών εφαρμογής του, θα πρέπει:

α. Να ενσωματωθούν κατάλληλα κριτήρια επιλογής προτάσεων, οι οποίες κατά το δυνατόν διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος, με έμφαση στα παρακάτω:

1. Ανταπόκριση στην αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (άρθρο 9§4 του Κανονισμού 2021/1060, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027), η οποία αναφέρεται στην αποφυγή σημαντικών επιβαρύνσεων σε έξι περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους (αντιμετώπιση κλιματικής αλλαγής, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, αειφορική χρήση και προστασία υδάτινων και θαλάσσιων πόρων, κυκλική οικονομία, αποτροπή και έλεγχος ρύπανσης, προστασία και αποκατάσταση βιοποικιλότητας και οικοσυστημάτων).
2. Εκπλήρωση των απαιτήσεων ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή (climate proofing of infrastructure), όπως αυτές προκύπτουν από τα σχετικά θεσμικά, τεχνικά και καθοδηγητικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
3. Συμμόρφωση στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που θέτουν το εκάστοτε ισχύον πάγιο εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο του περιβάλλοντος και οι περιβαλλοντικοί όροι του κάθε έργου.
4. Δυνατότητα και ετοιμότητα εξέλιξης προς τις απαιτήσεις που δημιουργεί η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση

β. Να ληφθεί μέριμνα για την αποφυγή σωρευτικών αρνητικών επιπτώσεων σε μια περιοχή, στην περίπτωση που παρατηρηθεί μεγάλο πλήθος παρεμβάσεων σε αυτήν.

γ. Το σχέδιο, στη φάση εξειδίκευσης, να λαμβάνει υπόψη τους τρεις πυλώνες της αειφορίας, δηλαδή την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον.

Κάποια εκ των προτεινόμενων μέτρων – παρεμβάσεων του ΠεΣΠΚΑ αναμένεται να λάβουν χώρα σε Προστατευόμενες Περιοχές του Δικτύου Natura 2000 και κάποια σε ζώνη 25km από αυτές (κυρίως στον τομέα προτεραιότητας δασοπονίας). Τα μέτρα θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του ΟΦΥΠΕΚΑ, όπως έχουν διατυπωθεί στις σχετικές γνωμοδοτήσεις που έχουν διαβιβαστεί κατά τη διαβούλευση.

1. Διαχείριση υδάτων

Για την ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις :

1.1. Οποιοδήποτε έργο αξιοποίησης υδατικών πόρων, συμπεριλαμβανομένων και των μέτρων για τη διαχείριση των υδάτων, να είναι συμβατό με τα οικεία Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών

(ΣΔΚΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας και των Υδατικών Διαμερισμάτων των γειτνιαζουσών Περιφερειών.

1.2. Να ενθαρρύνεται η εφαρμογή εξειδικευμένων δράσεων που προβλέπονται στα ΣΔΚΠ Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας και Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας που σχετίζονται με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, όπως ανάπτυξη δράσεων για την αντιμετώπιση επιπτώσεων στους τομείς ύδρευσης και αποχέτευσης, σύνταξη Στρατηγικών Σχεδίων (Master Plan) Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας, επικαιροποίηση των Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης, και κωδικοποίηση έκτακτων ενεργειών αντιμετώπισης πλημμύρας/ Κατάρτιση Μνημονίου Ενεργειών σε τοπικό επίπεδο, ενσωμάτωση στα Σχέδια Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (ΣΑΤΑΜΕ) επιπτώσεων και μέτρων προστασίας από διαφυγή ρύπων μετά από πλημμύρα, βάσει των Χαρτών Κινδύνων

1.3. Κατά την υλοποίηση του Σχεδίου να λαμβάνονται τα μέτρα που προβλέπονται στα οικεία ΣΔΛΑΠ, περί ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου ύδατος και αποθήκευσης επιφανειακού νερού καθώς και προστασίας σημείων υδροληψίας ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση. Να ληφθούν μέτρα για την προστασία των υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα οικεία ΣΔΛΑΠ καθώς και στην ισχύουσα νομοθεσία για την ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης. Επιπλέον, να ληφθούν υπόψη τα προβλεπόμενα στην Οδηγία ΕΕ/2020/2184.

1.4. Να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα που προβλέπονται από τα σχέδια διαχείρισης και τα προγράμματα μέτρων των οικείων ΣΔΛΑΠ και ΣΔΚΠ, ώστε να πραγματοποιείται βάσει τακτικού και σαφούς προγράμματος, ο έλεγχος της διαχείρισης υπόγειων και επιφανειακών αρδευτικών υδάτων, ο έλεγχος εκτέλεσης εργασιών για την ανεύρεση υπόγειων υδάτων και εκτέλεσης έργων αξιοποίησης υδάτινων πόρων, ο έλεγχος σημειακών και διάχυτων εκπομπών ρύπων στα επιφανειακά, υπόγεια και παράκτια ύδατα, καθώς και ο έλεγχος των όρων λειτουργίας των εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.) και της σύστασης των επεξεργασμένων λυμάτων.

1.5. Η υλοποίηση έργων, δράσεων και δραστηριοτήτων δεν πρέπει να τροποποιεί τα φυσικά χαρακτηριστικά των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων ή να συμβάλλει στη μεταβολή της στάθμης των υπόγειων υδάτων. Σκοπός είναι η αποτροπή της υποβάθμισης της κατάστασης των υδατικών συστημάτων και η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 4.7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

1.6. Για το σχεδιασμό των έργων να λαμβάνονται υπόψη βασικές αλλαγές που έχουν επέλθει κι έχουν καταγραφεί στην 1η Αναθεώρηση της Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας (ΠΑΚΠ) το 2019 σε σχέση με την 1η ΠΑΚΠ του 2012. Επίσης, να ληφθούν υπόψη οι επικαιροποιημένοι Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας και Χάρτες Κινδύνου Πλημμύρας του 2ου κύκλου εφαρμογής της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ., οι οποίοι εμφανίζουν διαφορές στις πλημμυρικές ζώνες T=50, T=100 και T=1000 από τους αντίστοιχους χάρτες του πρώτου κύκλου του ΣΔΚΠ, πληροφορίες οι οποίες έχουν αναρτηθεί στον σχετικό ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας <https://floods.ypeka.gr>. Οι μελέτες που θα εκπονηθούν στο πλαίσιο εφαρμογής των προβλέψεων του ΠεΣΠΚΑ και αφορούν στη διαχείριση υδάτινων πόρων, να αναφέρουν σαφώς τις πηγές από τις οποίες έχουν αντλήσει δεδομένα. Τα έργα και οι δραστηριότητες αξιοποίησης υδατικών πόρων που αφορούν σε απολήψεις από επιφανειακά και υπόγεια ύδατα υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση.

1.7. Να διασφαλίζονται πρόσθετοι διαθέσιμοι υδατικοί πόροι είτε με τη βελτίωση της ποσοτικής κατάστασης των ΥΥΣ είτε με τη συλλογή χειμερινών επιφανειακών απορροών σε ταμειυτήρες και λιμνοδεξαμενές..

1.8. Να γίνεται καταγραφή όλων των απολήψεων ύδατος, είτε από επιφανειακά είτε από υπόγεια υδάτινα συστήματα, που χρησιμοποιούνται για ύδρευση, άρδευση και άλλες χρήσεις, ώστε να υπάρξει αποτελεσματική διαχείριση και τήρηση των προβλεπόμενων στο υπ' αρ. (55) σχετικό.

1.9. Να αποτυπωθούν σε χάρτες οι ζώνες προστασίας των καταγεγραμμένων υδροληπτικών έργων ανθρώπινης κατανάλωσης της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Οι χάρτες να ενημερώνονται με τις νέες αδειοδοτήσεις υδροληψιών (από το Εθνικό Μητρώο σημείων Υδροληψίας-Ε.Μ.Σ.Υ.). Δημόσιες αρχές και υπηρεσίες αρμόδιες για τη χορήγηση των αδειών και εγκρίσεων που απαιτούνται από την κείμενη νομοθεσία για την πραγματοποίηση κάθε έργου ή δραστηριότητας σε ακίνητο που πραγματοποιείται ή πρόκειται να πραγματοποιηθεί υδροληψία, υποχρεούνται να ζητούν από τον ενδιαφερόμενο το πιστοποιητικό εγγραφής του σημείου υδροληψίας στο Ε.Μ.Σ.Υ., ως προϋπόθεση για την έκδοση των ανωτέρω πράξεων.

1.10. Να προσδιοριστεί ο τρόπος ελέγχου των ανώτατων ορίων των αναγκαίων ποσοτήτων νερού ανά στρέμμα και καλλιέργεια από ιδιωτικές απολήψεις, υφιστάμενες και νέες, με στόχο την ορθολογική χρήση του αρδευτικού νερού.

1.11. Να καθοριστούν με μέριμνα των οικείων Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας, οι μέγιστες δυνατές ποσότητες ύδατος άρδευσης ανά είδος καλλιέργειας, με προτεραιότητα στις περιοχές που αρδεύονται από Υπόγεια Υδάτινα συστήματα κακής ποσοτικής κατάστασης και να τεθούν οι σχετικοί περιορισμοί, λαμβανομένων υπόψη των, από τα οικεία ΣΔΛΑΠ, καθορισμένων ορίων αρδευτικής κατανάλωσης των κύριων καλλιεργειών ανά Υ.Δ., εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα νομοθετήματα που τυχόν ορίζουν ειδικό καθεστώς προστασίας των υδάτων της περιοχής.

1.12. Να αποτρέπονται ενέργειες που μειώνουν το υδάτινο δυναμικό όλων των ρεμάτων και ποταμών.

1.13. Υιοθέτηση ορθών γεωργικών πρακτικών, που συμβάλλουν στην εξοικονόμηση αρδευτικού νερού και μειώνουν τη συμμετοχή της γεωργίας στη διάχυτη και στη σημειακή ρύπανση.

1.14. Ορθολογική χρήση του νερού σε δραστηριότητες όπως ο γεωργικός τομέας, ο τουρισμός κ.λπ. Μέσω κατάλληλων κριτηρίων επιλογής, θα πρέπει να προωθούνται εκείνες οι προτάσεις που ενσωματώνουν, κατά το δυνατόν, τη μειωμένη κατανάλωση νερού σε όλους τους τομείς και τις χρήσεις, την προώθηση τεχνικών επαναχρησιμοποίησής του (ανακύκλωση), την περιορισμένη παραγωγή και διάθεση υγρών αποβλήτων. Σε περιοχές που αντιμετωπίζουν ελλείψεις υδατικών πόρων και στις οποίες αναπτύσσονται υδροβόρες δραστηριότητες να προκρίνεται η υλοποίηση τεχνικών εξοικονόμησης νερού (π.χ. διατάξεων εξοικονόμησης νερού σε τουαλέτες-ντουζιέρες) καθώς και ανακύκλωσης των όμβριων υδάτων.

1.15. Για την αποτροπή ή μείωση της υφαλμύρινσης να αποφεύγονται αντλήσεις των παράκτιων υδροφορέων, αλλά και απολήψεις επιφανειακού νερού που εκβάλλει στη θάλασσα.

1.16. Κατά τον σχεδιασμό έργων διαχείρισης υδάτων να προκρίνονται προτάσεις, που όχι μόνο δεν επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στο υδατικό περιβάλλον, λόγω ρύπανσης ή

μεταβολών του υδρογραφικού δικτύου αλλά επιπλέον ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο πρόκλησης ρύπανσής του λόγω αστοχίας ή έκτακτων καταστάσεων / φαινομένων. Ειδικότερα, για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:

1.16.1. Κατά το σχεδιασμό των παρεμβάσεων επέκτασης των υδραυλικών δικτύων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ο ενιαίος χαρακτήρας των ρεμάτων και των λιμνών, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή τους ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/πόλεις.

1.16.2. Εφαρμογή βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την ελαχιστοποίηση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων καθώς και για την συλλογή και επεξεργασία τους. Ενθάρρυνση δράσεων που στοχεύουν στην προστασία από την σημειακή και διάχυτη ρύπανση από υγρά απόβλητα (π.χ. απόβλητα ελαιοτριβείων).

1.17. Ειδικότερα, στο στάδιο του σχεδιασμού και κατά τη συντήρηση των υφιστάμενων έργων διαχείρισης υδάτων (αρδευτικά, υδρευτικά, αντιπλημμυρικά), τόσο εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000 όσο και σε θέσεις που γειτνιάζουν ή επηρεάζουν περιοχές του δικτύου Natura:

1.17.1. Να προβλέπεται η λήψη μέτρων για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων σε είδη πανίδας και χλωρίδας ή για τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησής τους. Ειδικά για τα είδη ιχθυοπανίδας να προβλέπονται μέθοδοι διασφάλισης ελεύθερο-επικοινωνίας των πληθυσμών τους.

1.17.2. Για τα έργα διαχείρισης υδάτων μεγάλης κλίμακας να καθίσταται υποχρεωτική τόσο η εγκατάσταση συστημάτων μέτρησης μέσης ημερήσιας οικολογικής παροχής, όσο και ο σχεδιασμός και η εφαρμογή προγραμμάτων παρακολούθησης ειδών πανίδας και τύπων οικοτόπων.

1.18. Στο πλαίσιο ενίσχυσης, εκσυγχρονισμού και αποκατάστασης των υφιστάμενων δικτύων ύδρευσης, άρδευσης, αποστράγγισης, αποχέτευσης, να προκριθούν λύσεις «έξυπνων δικτύων».

1.19. Να προωθηθεί ο καθορισμός ζωνών προστασίας των σημαντικών υδατορεμάτων, προκειμένου να αποφευχθούν ενδεχόμενα πλημμυρικά φαινόμενα.

1.20. Να προωθούνται δράσεις αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην εκδήλωση ποτάμιων πλημμυρών και να λαμβάνονται υπόψη και να ενσωματώνονται δράσεις πρόληψης ή/και μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής κατά τον σχεδιασμό διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας.

1.21. Να καταγράφονται τα έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), που είτε απαλλάσσονται από την έκδοση περιβαλλοντικών όρων είτε ανήκουν στις κατηγορίες Α και Β της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η συσσώρευση των ΑΠΕ σε περιοχές και να εφαρμόζονται στα έργα αυτά μέτρα προστασίας από πλημμυρικά φαινόμενα κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας και των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας.

1.22. Κατά τη φάση υλοποίησης έργων προστασίας ακτογραμμής, διευθέτησης ποταμών και χειμάρρων, να υπάρχει μέριμνα από την επίβλεψη, ώστε να μην γίνεται απόθεση υγρών ή στερεών αποβλήτων σε υδάτινους αποδέκτες.

1.23. Να τηρούνται οι διατάξεις του Ν. 4258/2014 (Α' 94) «Διαδικασία οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα - ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως εκάστοτε ισχύει. Η οριοθέτηση των υδατορεμάτων θα πρέπει να γίνει κατά τρόπο ώστε να μην προϋποθέτει διευθέτηση με κάλυψη τμημάτων τους ή έντονες επεμβάσεις, που συνεπάγονται σοβαρή περιβαλλοντική τους υποβάθμιση, όπως επένδυση της διατομής τους με σκυρόδεμα, ευθυγραμμίσεις εκτεταμένων τμημάτων (απαλοιφή μαιανδρισμών) κ.λπ. Η διευθέτηση της κοίτης και των πρηνών τους, να πραγματοποιείται κατά τρόπο που να διευκολύνει την ελεύθερη ροή των υδάτων και την επιτέλεση της οικολογικής τους λειτουργίας. Οι επιλεγόμενες διατομές διευθέτησης θα πρέπει να είναι σύμφωνες με τις αρχές της βιωσιμότητας και της αειφορίας και να αποφεύγεται η κάλυψη με αδιαπέρατες επιφάνειες της κοίτης και των πρηνών, πολλώ δε μάλλον η κάλυψη και υπογειοποίηση φυσικών μισογαγγειών. Στις θέσεις όπου έχουν συντελεστεί επεμβάσεις, η μορφολογική αποκατάσταση και οι φυτεύσεις που θα προτείνονται θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το φυσικό ανάγλυφο και την παραρεμάτια βλάστηση που υπήρχε πριν τις επεμβάσεις.

1.24. Η διαχείριση της στερεοπαροχής και η ρύθμιση της απόληψης υλικών από την κοίτη ρεμάτων, ποταμών και λιμνών να υλοποιείται με τρόπο ώστε αφενός να διαφυλάσσεται η αειφορική εκμετάλλευση αυτού του πόρου και αφετέρου να εξασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή προστασία στα οικοσυστήματα που αναπτύσσονται στα σχετικά υδατικά συστήματα και να εξασφαλίζεται η προστασία των ακτών από διάβρωση. Κατά την υλοποίηση του μέτρου θα λαμβάνεται υπόψη τα οικεία ΣΔΚΠ σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ.

1.25. Να εντατικοποιηθούν οι δράσεις που αφορούν στη δημιουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας και επαναχρησιμοποίησης αστικών λυμάτων, όπου αυτές απαιτούνται σύμφωνα με το Σχέδιο. Ενθάρρυνση εφαρμογής τριτοβάθμιας επεξεργασίας υγρών αποβλήτων και χρήσης του επεξεργασμένου νερού στη φυτική παραγωγή ή σε χώρους πράσινου ή /και στη δασοφυτεύση, ιδιαίτερα στις περιοχές που παρουσιάζουν ελλείψεις υδατικών πόρων. Επίσης, να διερευνάται η δυνατότητα/ καταλληλότητα άλλων συστημάτων επεξεργασίας των αστικών λυμάτων με μειωμένο ενεργειακό αποτύπωμα, όπως πχ μέσω υγροβιότοπων.

1.26. Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη χωροθέτηση μονάδων επεξεργασίας λυμάτων, σε κατάλληλες περιοχές με μικρή τρωτότητα στα πλημμυρικά και άλλα κλιματικά φαινόμενα, ενώ κατά την περιβαλλοντική τους αδειοδότηση να τίθενται κατάλληλοι όροι για τη διάθεση των επεξεργασμένων λυμάτων, ώστε αυτή να μην οδηγήσει σε υποβάθμιση του υποθαλάσσιου φυσικού περιβάλλοντος ή των υδάτων κολύμβησης.

1.27. Ευαισθητοποίηση και συμμετοχή του κοινού σε δράσεις που αφορούν την προστασία των υδατικών πόρων, μέσω ενημερωτικών συναντήσεων, χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης, μετάδοση πληροφοριών στην τηλεόραση και το ραδιόφωνο.

1.28. Να δίνεται προτεραιότητα στη σύνταξη μελετών και εκτέλεση έργων ορεινής υδρονομίας, για αποτροπή πλημμυρικών φαινομένων και εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφορέων.

1.29. Αναφορικά με την άνοδο της θαλάσσιας στάθμης οι επιπτώσεις θα πρέπει να μελετώνται υπό δύο οπτικές γωνίες. Η πρώτη σχετίζεται με τη μακροπρόθεσμη άνοδο της στάθμης της θάλασσας και η δεύτερη αφορά στη βραχυπρόθεσμη άνοδο της στάθμης της θάλασσας, δηλ. περιπτώσεις κυματικής καταιγίδας (φουσκοθαλασσιάς), λόγω της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής. Η προσαρμογή στην άνοδο της στάθμης της θάλασσας μπορεί να

επικεντρωθεί σε μέτρα οπισθοχώρησης (μετακίνηση όλων των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων και χρήσεων από τις παράκτιες περιοχές που πλήττονται), συμβιβασμού (τροποποίηση των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων και χρήσεων στις παράκτιες περιοχές που πλήττονται) και προστασίας (εφαρμογή σκληρών και ήπιων τεχνικών προστασίας, που ελαχιστοποιούν τις επιπτώσεις που θα επέρχονταν εάν δεν εφαρμόζονταν τα συγκεκριμένα μέτρα προστασίας).

1.30. Κατά την εφαρμογή των προβλέψεων του Σχεδίου θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα για τη διαφύλαξη της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος τόσο κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των προτεινόμενων έργων, όσο και στη συνέχεια κατά τη λειτουργία τους. Κυρίως θα πρέπει να υπάρχει μέριμνα, ώστε πιθανές εναποθέσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον να είναι οι ελάχιστες δυνατές και να μην διακυβεύεται η ικανότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων να αντιδρούν στις ανθρωπογενείς αλλαγές, ώστε να διασφαλίζεται η αειφόρος χρήση των θαλάσσιων αγαθών και υπηρεσιών.

1.31. Να τηρούνται τα προβλεπόμενα, από την Εθνική Στρατηγική για το θαλάσσιο περιβάλλον, μέτρα. Να λαμβάνονται υπόψη η Σύμβαση της Βαρκελώνης για την προστασία της Μεσογείου Θαλάσσης από τη ρύπανση, όπως έχει τροποποιηθεί καθώς και τα σχετικά πρωτόκολλα. Επίσης, να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της περιβαλλοντικής κατάστασης, η οποία εκπονείται κατ' εφαρμογή των Προγραμμάτων Παρακολούθησης για τη συνεχή εκτίμηση της περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλάσσιων υδάτων, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 3983/2011 (Α' 144), τα οποία έχουν επικαιροποιηθεί με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΥΠ/661/5/01.02.2022 Υπουργική Απόφαση (Β' 325).

1.32. Σε ότι αφορά τα ύδατα κολύμβησης, για την υλοποίηση σχετικών έργων και δράσεων που προβλέπονται στο ΠεΣΠΚΑ, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα δεδομένα του Δικτύου παρακολούθησης της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης της χώρας κατ' εφαρμογή της ΚΥΑ Η.Π.8600/416/Ε103/2009, για τη διατήρηση της, ως επί το πλείστον, εξαιρετικής ποιότητας των.

1.33. Για έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν σε παράκτιες περιοχές και σε σπήλαια, είναι απαραίτητη η υποβολή σχετικού φακέλου στις αρμόδιες Εφορίες Ενάλιων Αρχαιοτήτων και Παλαιοανθρωπολογίας Σπηλαιολογίας.

1.34. Να συμπεριληφθούν επιπλέον δράσεις και έργα που να αφορούν: αξιολόγηση του κινδύνου πλημμύρας, μελέτες, ανάθεση και εκτέλεση έργων διευθέτησης, αντιπλημμυρικής προστασίας και συντήρησης υδατορεμάτων, καθαρισμό και αστυνόμευση υδατορεμάτων, συντήρηση και αποκατάσταση της λειτουργικότητας των εγγειοβελτιωτικών έργων, μνημόνια ενεργειών

2. Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα - Πανίδα

2.1. Για την προστασία του περιβάλλοντος των περιοχών με ειδικό καθεστώς προστασίας (π.χ. του Δικτύου Natura 2000, συνθήκης Ramsar) και κατ' επέκταση των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν (π.χ. είδη χλωρίδας και πανίδας, οικότοποι, οικοσυστήματα κ.λπ.), να εφαρμόζονται κατά το σχεδιασμό των έργων και δραστηριοτήτων που αφορούν την υλοποίηση του Σχεδίου τα εξής:

2.1.1. Να λαμβάνεται υπόψη το πλαίσιο Δράσεων και Προτεραιότητας για το Δίκτυο Natura 2000 στην Ελλάδα, κυρίως σε ότι αφορά τις προβλεπόμενες δράσεις και μέτρα για την κλιματική αλλαγή.

2.1.2. Για την κατάρτιση της Ηλεκτρονικής και Διαδικτυακής Βάσης Δεδομένων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (μέτρο ΠΕΘΕ ΒΙΟ1.1), στην οποία θα απεικονίζεται η δυναμική εξέλιξη της βιοποικιλότητας και η παρακολούθηση της κινητικότητας εισβλητικών ξενικών ειδών, να ληφθεί υπόψη το αρχείο: <http://alienplants.gr/distribution-map> (αποτέλεσμα του έργου INTERREG INVALIS).

2.1.3. Κατά τον σχεδιασμό έργων μεγάλης κλίμακας εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000 καθώς και σε θέσεις που γειτνιάζουν ή επηρεάζουν περιοχές του δικτύου Natura, που δύναται να επηρεάσουν την ακεραιότητα των προστατευόμενων περιοχών και προστατευτών αντικειμένων, να λαμβάνονται υπόψη σενάρια Κλιματικής Αλλαγής, ώστε μετά την υλοποίηση των έργων να διασφαλίζεται ότι θα ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στους οικοτόπους και τα είδη πανίδας των περιοχών ή θα βελτιώνεται η κατάσταση διατήρησής τους. Στις περιπτώσεις που ο σχεδιασμός των έργων προβλέπει ισχυρές παρεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον, να προκρίνονται λύσεις που επιτυγχάνουν τον περιορισμό των επεμβάσεων στις απολύτως αναγκαίες θέσεις. Επίσης, στις θέσεις θα πρέπει να εξετάζονται εναλλακτικές λύσεις σχεδιασμού, για τη μείωση των παρεμβάσεων και να προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα για την αντιμετώπιση επιπτώσεων όπως η διχοτόμηση των βιοτόπων, οι πυρκαγιές και η θανάτωση της διερχόμενης πανίδας.

2.1.4. Δεδομένου ότι οι Μονάδες Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) του Ο.ΦΥ.ΠΕ.ΚΑ., με περιοχές αρμοδιότητας εντός της Περιφέρειας Θεσσαλίας, υλοποιούν σχετικές δράσεις, να προωθείται συνεργασία, ιδίως σε θέματα που αφορούν τον σχεδιασμό και υλοποίηση των μέτρων/ παρεμβάσεων: ΔΡΑΣ_ΒΙΟ01—«Βελτίωση της γνώσης για τη βιοποικιλότητα της Ελλάδας και της Περιφέρειας Θεσσαλίας», ΔΡΑΣ_ΒΙΟ02— «Ενίσχυση προσαρμογής στοιχείων της βιοποικιλότητας στις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής», ΔΡΑΣ_ΒΙΟ03—«Ενίσχυση οικοσυστημικών λειτουργιών» και ΔΡΑΣ_ΒΙΟ05—«Δράσεις ενημέρωσης και εκπαιδευτικής υποστήριξης τομέα βιοποικιλότητας», που προτείνονται από το Σχέδιο Δράσης.

2.1.5. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των δράσεων/ έργων να τηρείται η διαδικασία δέουσας εκτίμησης, η οποία πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με πλέον πρόσφατο έγγραφο μεθοδολογικής καθοδήγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το οποίο είναι η ανακοίνωση 2021/C437/01 σχετικά με την «Εκτίμηση σχεδίων και έργων σε σχέση με τόπους Natura 2000. Μεθοδολογική καθοδήγηση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 3 και 4 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους». Να αξιοποιείται η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων και δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο εφαρμογής του ΠεΣΠΚΑ για την αποφυγή ή κατά το δυνατόν μείωση των δυσμενών επιπτώσεων σε φυσικές περιοχές, περιοχές του δικτύου Natura 2000 και βιοτόπους.

2.1.6. Στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των επιμέρους έργων που προβλέπονται στο ΠεΣΠΚΑ, ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ) με βάση την παρ. 5ιστ του άρθρου 27 του σχετικού (32) θα προβαίνει σε γνωμοδότηση για τη δέουσα εκτίμηση των επιπτώσεων για κάθε επιμέρους έργο που εμπίπτει στην χωρική αρμοδιότητα του Οργανισμού και το οποίο δύναται να επηρεάσει την ακεραιότητα της περιοχής και των προστατευτών αντικειμένων. Για έργα που προβλέπονται από το ΠεΣΠΚΑ, τα οποία βρίσκονται στην περιοχή ευθύνης του ΟΦΥΠΕΚΑ και δεν υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, απαιτείται η έκφραση γνώμης από τον ΟΦΥΠΕΚΑ, με βάση το άρθρο 46 του Ν. 5069/2023 (ΦΕΚ' 193/ Α'/28-11-2023).

2.1.7. Να λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά εκάστης περιοχής, ώστε να διαπιστώνεται η οικολογική σημασία της ως προς το αν εάν περιλαμβάνουν είδη χλωρίδας ή αποτελούν ενδιαιτήματα για είδη πανίδας ιδιαίτερης σημασίας, που τελούν υπό καθεστώς εθνικής και ενωσιακής προστασίας (ενδεικτικά Οδηγίες 92/42/ΕΟΚ, 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ, όπως εκάστοτε ισχύουν).

2.1.8. Να λαμβάνονται υπόψη οι εθνικοί στόχοι και οι στόχοι διατήρησης φυσικών τύπων οικοτόπων και ειδών της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΕΖΔ/ΤΚΣ) και αντίστοιχα οι στόχοι διατήρησης των ειδών ορνιθοπανίδας της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του δικτύου Natura 2000.

2.1.9. Έργα και δραστηριότητες που ενδέχεται να υλοποιηθούν εντός των περιοχών του δικτύου Natura 2000 δεν θα πρέπει να προκαλούν αλλαγές σε ζωτικής σημασίας παραμέτρους, οι οποίες καθορίζουν το πως λειτουργεί η οικεία περιοχή Natura 2000 ούτε να αλλοιώνουν τα προστατευτέα στοιχεία τους, αλλά αντίθετα θα πρέπει να αποτρέπουν την επιδείνωση τόσο της κατάστασης των υδάτων (όπως ορίζει η Οδηγία 2000/60/ΕΚ) όσο και των ειδών και τύπων οικοτόπων των περιοχών αυτών (όπως ορίζουν οι Οδηγίες 92/43/ΕΚ & 2009/147/ΕΚ). Οι προτεινόμενες δράσεις, που αφορούν σε περιοχές ενταγμένες στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο Natura 2000, θα πρέπει να είναι συμβατές με τα εγκεκριμένα σχέδια ανάπτυξης και διαχείρισης ή τις εγκεκριμένες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ), εφόσον υπάρχουν για τις περιοχές αυτές. Ειδικότερα, δεδομένου ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία σύνταξης Προεδρικού Διατάγματος Προστασίας και Σχεδίου Διαχείρισης των περιοχών Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας, οι σχετικοί όροι και περιορισμοί ανά ζώνη που θα προβλέπονται σε αυτό θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό και υλοποίηση έργων, δραστηριοτήτων και λοιπών δράσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Η κατασκευή και λειτουργία των έργων θα πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την κατά το μέγιστο δυνατό ελαχιστοποίηση και άρση των επιπτώσεων στο περιβάλλον. Η εξέταση των απαραίτητων μέτρων λαμβάνει χώρα στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων.

2.1.10. Κατά το στάδιο της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης εκάστου μέτρου – παρέμβασης (για τα μέτρα – παρεμβάσεις που απαιτείται), να εκπονείται Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, τηρουμένων των προβλέψεων της κείμενης νομοθεσίας.

2.1.11. Ο χρονικός προγραμματισμός των έργων εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000, να λαμβάνει υπόψη του τις περιόδους αναπαραγωγής της προστατευόμενης πανίδας.

2.1.12. Να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για την ενίσχυση της οικολογικής συνοχής του Δικτύου Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας (πρόβλεψη σχεδιασμού και ανάπτυξης οικολογικών διαδρομών μεταξύ των περιοχών του Δικτύου, ώστε να διευκολύνονται οι μετακινήσεις των τρωτών ειδών σε καταλληλότερα γι' αυτά ενδιαιτήματα, λόγω κλιματικής αλλαγής).

2.1.13. Να ληφθεί μέριμνα για την προστασία των υφιστάμενων Μεσογειακών Τελμάτων (ΜΕΤ), τα οποία αποτελούν οικοτόπους προτεραιότητας. Επιπλέον, συστήνεται η υλοποίηση δράσεων για την «Αναγνώριση και καταγραφή μικρών νησιωτικών υγροτόπων (πλην αυτών που περιλαμβάνονται εντός δικτύου Natura 2000 και ΠΔ 229/2012) με αντικείμενο την επικαιροποίηση της γνώσης για την κατάσταση των μικρών νησιωτικών υγροτόπων και η μελέτη των αναγκών δράσεων αποκατάστασής τους.

2.1.14. Να συμπεριληφθεί σχέδιο προβολής και ανάδειξης των προστατευόμενων περιοχών με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για τις περιοχές του δικτύου Natura 2000 και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στη βιοποικιλότητα και στα οικοσυστήματα.

2.2. Κατά τον σχεδιασμό και την κατασκευή των έργων που θα υλοποιηθούν, στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου, όπως διευθετήσεις ποταμών, απολήψεις νερού, διευθετήσεις προστασίας παράκτιων ζωνών κ.λπ:

2.2.1. Να εξασφαλίζεται η πρόληψη καταστροφής ή αλλαγής και κατακερματισμού των ενδιαιτημάτων.

2.2.2. Τα κριτήρια επιλογής προτάσεων/καθορισμού των ζωνών προστασίας να περιλαμβάνουν σαφείς απαιτήσεις ως προς τη συμβατότητα της αξιολογούμενης πρότασης με την διατήρηση των ειδών και τύπων οικοτόπων χαρακτηρισμού των περιοχών του δικτύου Natura 2000, που περικλείονται ή γειτνιάζουν με τα όρια της προτεινόμενης ζώνης προστασίας. Επίσης, να δίνεται προτεραιότητα στην προώθηση εκείνων των δράσεων που ενισχύουν την προστασία και ανάδειξη τύπων οικοτόπων προτεραιότητας της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ

2.2.3. Να γίνεται εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την ελαχιστοποίηση της προκαλούμενης περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

2.2.4. Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης.

2.2.5. Να λαμβάνεται μέριμνα για την προστασία των θαλάσσιων περιοχών με λιβάδια Ποσειδωνίας και των αμμοθινών.

2.3. Διασφάλιση συμβατότητας των ρυθμιστικών για τη γεωργία, κτηνοτροφία, δασοπονία, αλιεία και υδατοκαλλιέργειες, μέτρων αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής, με τους στόχους της Υ.Α. 40332/2014 (Β' 2383) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα για τα έτη 2014 – 2029 και σχεδίου δράσης πενταετούς διάρκειας».

2.4. Στις δράσεις που αφορούν στη δημιουργία νέων ποικιλιών και προσαρμογή των καλλιεργητικών τεχνικών στη γεωργία, να αποκλείονται τα γενετικά τροποποιημένα είδη, καθώς επίσης και η καλλιέργεια εισβολικών ειδών, που ενδεχομένως μπορούν να πλήξουν γηγενή είδη και να απειλήσουν προστατευόμενες περιοχές.

2.5. Να προωθείται η «αναγεννητική γεωργία», η οποία στοχεύει στην προστασία των οργανισμών του εδάφους και ευνοεί την εναλλαγή καλλιεργειών, καθιστώντας το χώμα πιο πλούσιο και ανθεκτικό έναντι της κλιματικής αλλαγής.

2.6. Σε συνεργασία με τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς να διερευνηθεί η δυνατότητα επιλογής ποικιλιών που απαιτούν λιγότερο νερό ή/και ποικιλιών που ευδοκιμούν εκτός του θέρους. Εγκατάσταση συστημάτων εξοικονόμησης ύδατος σε υδροβόρες καλλιέργειες

2.7. Διαρκής ενημέρωση του αγροτικού πληθυσμού για τα οφέλη που θα έχει ο ίδιος αλλά και η χώρα γενικότερα με την αναδιάρθρωση της αγροτικής παραγωγής προς περισσότερο ανθεκτικές στις νέες κλιματικές συνθήκες καλλιέργειες.

2.8. Κατάρτιση των γεωργοκτηνοτρόφων για την προστασία των Υδατικών Συστημάτων και την τήρηση του «Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής για την Προστασία των Νερών από τη Νιτρορύπανση Γεωργικής Προέλευσης», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

2.9. Τήρηση ορθών πρακτικών αναφορικά με τη διαχείριση των υπολειμμάτων των καλλιεργειών.

2.10. Να εξετάζεται η δυνατότητα παραγωγής ζωοτροφών με τοπικές ποικιλίες άνδρων κτηνοτροφικών φυτών, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες της τοπικής κτηνοτροφίας.

2.11. Πριν την εφαρμογή κάποιας πρακτικής, για την ενίσχυση του γεωργικού και κτηνοτροφικού τομέα, να προηγείται μελέτη, στην οποία να εξετάζονται και οι πιθανές αρνητικές συνέπειες.

2.12. Να εξεταστεί η σκοπιμότητα εκπόνησης μελέτης που θα αφορά την καταγραφή, διατήρηση και εγκατάσταση πράσινων υποδομών στις αγροτοδοασικές περιοχές, με έμφαση στη διατήρηση των παραδοσιακών αγροδοασικών συστημάτων και την εγκατάσταση νέων.

2.13. Στα πλαίσια των Δράσεων για την ενίσχυση της προσαρμογής στοιχείων της βιοποικιλότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, και συγκεκριμένα κατά την εφαρμογή του μέτρου ΠΕΘΕ ΒΙΟ2.1 Στο ΠΕΘΕ_ΒΙΟ2.1, να ληφθούν υπόψη το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα είδη κητωδών: φώκαινα (*Phocoena phocoena*) και ρινοδέλφινο (*Tursiops truncatus*) και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Αγριόγιδο των Βαλκανίων (*Rupicapra rupicapra balcanica*).

2.14. Για τις δασικές εκτάσεις να λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω :

2.14.1. Σε ό,τι αφορά στο επιτρεπτό των επεμβάσεων επί εκτάσεων που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, ακολουθούνται τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 ως ισχύει, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 της ως άνω διάταξης. Στις περιοχές που υπάρχει θεωρημένος ή αναρτημένος δασικός χάρτης λαμβάνεται υπόψη ο χαρακτήρας, ή η μορφή που απεικονίζεται στον χάρτη, κατά τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 45 ν. 998/1979 ως ισχύει.

2.14.2. Οι επεμβάσεις στις εκτάσεις που διέπονται από τις προστατευτικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, προβλέπονται και αφορούν στην ανάπτυξη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, έργων και υποδομών, όπως αυτές περιγράφονται στο έκτο κεφάλαιο του ν. 998/1979 ως ισχύει, υπό τους περιορισμούς και απαγορεύσεις που ορίζουν οι σχετικές διατάξεις, κατόπιν εκδόσεως των εγκριτικών αποφάσεων και υποχρεώσεων που θέτει η παρ. 8 του άρθρου 45 του ως άνω νόμου, τηρουμένων των απαγορεύσεων που ορίζουν ειδικότερες διατάξεις και της επιφύλαξης της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 ως ισχύει.

2.14.3. Οποιοσδήποτε εργασίες αναδάσωσης ή διανοίξεων δασικών οδών και αντιπυρικών ζωνών, υλοποιούνται κατόπιν συντάξεως ειδικών δασοτεχνικών μελετών, εγκεκριμένων και θεωρημένων αρμοδίως εκ των οικείων δασικών υπηρεσιών, επί των οποίων (μελετών) εμφανίζεται ο σκοπός του έργου και του φυσικού αντικείμενου της πράξης, δηλαδή η προστασία, διατήρηση και ανάπτυξη του δασικού χώρου και της ευρύτερης περιοχής, της προστασίας της υπάρχουσας φυτοκοινωνικής διάπλασης, συνεπώς και της προστασίας της άγριας ζωής, προς αποτροπή της οικολογικής και βιολογικής σταθερότητας της περιοχής, διεπόμενες από την διάταξη του άρθρου 16 (ιδιαίτερα των παρ. 1 και 3) του ν. 998/1979 ως ισχύει, οι οποίες αποτελούν αντικείμενο δασοτεχνικού χειρισμού.

2.14.4. Στα πλαίσια των επεμβατικών δράσεων θα πρέπει να λαμβάνονται μέτρα αποφυγής ισχυρών διαταράξεων, να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε οι όποιες επεμβάσεις να επιφέρουν την ελάχιστη φθορά και απώλεια της υφιστάμενης φυτοκοινότητας και του ευρύτερου δασικού περιβάλλοντος. Να μεριμνάται η λήψη μέτρων αποκατάστασης των

χώρων διατάραξης κατόπιν εκπόνησης ειδικών φυτοτεχνικών μελετών, οι οποίες θα προβλέπουν και προτείνουν ήπιες και συμβατές με την ευρύτερη δασική περιοχή και τις επικρατούσες σταθμολογικές συνθήκες παρεμβατικές δράσεις, δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης και εξέλιξης των οικοτόπων και ενδιαιτημάτων των περιοχών, επιλέγοντας κατάλληλο υλικό φύτευσης ή σποράς προσηκόντων στην χλωρίδα της περιοχής ειδών. Η διατήρηση και διαφύλαξη του επιφανειακού εδαφικού ορίζοντα αποτελεί σημαντική μέριμνα, ώστε στο στάδιο της αποκατάστασης των χώρων επέμβασης να χρησιμοποιείται αναλόγως για το μέγιστο της επιτυχούς φυτικής αποκατάστασης.

2.14.5. Στις περιπτώσεις που απαιτείται απομάκρυνση της υπάρχουσας δασικής βλάστησης συντάσσεται, θεωρείται και εγκρίνεται αρμοδίως πίνακας υλοτομίας προκειμένου να εκτιμηθεί το υφιστάμενο ξυλώδες κεφάλαιο και ο απολήψιμος ξυλώδης όγκος, προβλέποντας τον τρόπο διακίνησης, διάθεσης και εμπορίας των παραχθεισόμενων δασικών προϊόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και καθ' υπόδειξη των οικείων δασικών Αρχών. Ειδικότερα, η απόληψη δασικών προϊόντων επί εκτάσεων που φέρουν δασική βλάστηση, πραγματοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 66, 131 και 177 του ν.δ. 86/1969 ως ισχύει, εκτελείται υπό την επίβλεψη της δασικής υπηρεσίας και τα δασικά προϊόντα διατίθενται σύμφωνα με τον αρμοδίως εγκεκριμένο πίνακα υλοτομίας.

2.14.6. Η προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, υλοποιείται δια της ορθής διαχείρισης τους, αξιοποιώντας τον φυσικό δασικό πλούτο κατ' εφαρμογή των αρχών της δασολογικής επιστήμης, ήτοι: της αειφορίας των καρπώσεων και της οικολογικής σταθερότητας. Τούτου δοθέντος, τα δάση της χώρας αξιοποιούνται και διαχειρίζονται βάσει των δασοπονικών εκθέσεων και δασικών διαχειριστικών σχεδίων, οι οποίες θεωρούνται και εγκρίνονται από την δασική υπηρεσία.

2.14.7. Προς αποτροπή ενδεχόμενου κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς, λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα καθώς και επιπρόσθετα μέτρα πρόληψης ή και αποτροπής επιβαρυντικών δράσεων σε δασικούς χώρους, καθώς επίσης μέτρα αποκατάστασής τους, όποτε απαιτείται, λαμβάνοντας υπόψη τόσο το είδος και την κατάσταση των υλοποιηθέντων έργων όσο και των υφιστάμενων εργασιών αποκατάστασης του χώρου ανάπτυξης των έργων με γνώμονα την μικρότερη δυνατή καταπόνηση του ευρύτερου δασικού χώρου. Απαγορεύεται η απόθεση άχρηστων υλικών σε παρακείμενες θέσεις οι οποίες φέρουν δασική βλάστηση, η απόθεσή τους εντός κοιτών ρεμάτων ή χειμάρρων ώστε να προστατεύεται ο υδάτινος χώρος και η παρόχθια δασική βλάστηση.

2.14.8. Σε περιπτώσεις μη περατώσεως των έργων, εγκατάλειψης ή αλλαγής του σκοπού εξυπηρέτησης των επεμβάσεων, ακολουθούνται τα οριζόμενα της παραγράφου 12 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 ως ισχύει. Κατόπιν περαιώσεως των εργασιών απομακρύνονται όλα τα υπολείμματα και υλικά, τα οποία δεν εναρμονίζονται με την αισθητική του τοπίου και εμποδίζουν την ανάπτυξη παρακείμενης δασικής βλαστήσεως (αδρανή υλικά, απορρίμματα, άχρηστα υλικά κλπ).

2.14.9. Απαγορεύεται η δόμηση σε δάση, δασικές και αναδασωτέες εκτάσεις που περιλαμβάνονται εντός του ΓΠΣ, κατ' επέκταση απαγορεύεται η πολεοδόμηση και ρυμοτομία τους, εφαρμοζόμενης της διάταξης του άρθρου 24 του Συντάγματος, διά της οποίας απαγορεύεται η μεταβολή του προορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, εκτός αν προέχει για την Εθνική Οικονομία η αγροτική εκμετάλλευση ή άλλη χρήση τους την οποία

επιβάλλει το δημόσιο συμφέρον, συνεπώς υπό το αυστηρό καθεστώς προστασίας τους, εξαιρούνται υποχρεωτικώς της ένταξης σε σχέδιο πόλεως.

2.14.10. Ειδικότερα, επί των σχεδίων πόλεως ισχύουν τα οριζόμενα στη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 60 του ν. 998/1979 ως ισχύει, ενώ για την προστασία και διαχείριση πάρκων και αλσών ισχύουν τα οριζόμενα στα άρθρα 58 και 59 του ως άνω νόμου, συνδυαστικά της υπ' αριθ. 133384/6587/10-12-2015 (2828/Β') Υπουργικής Απόφασης, ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σύμφωνα με την οποία μεταξύ άλλων ορίζεται ότι: « ... Στο πλαίσιο της κλιματικής προσαρμογής και της συνεισφοράς στον αστικό ιστό των δασικών χώρων των άρθρων 1 και 2 της παρούσας, αντλούνται πληροφορίες, λαμβανομένου υπόψη των αποτελεσμάτων-κατευθυντήριων οδηγιών του έργου LIFE17 GIC/GR/000029 LIFE GrIn, ανατρέχοντας και στην πλατφόρμα Climate-Adapt του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, η οποία συναρτάται του ως άνω έργου, αποσκοπώντας σε διαχειριστικά μέτρα και καλές πρακτικές διαχείρισης των πράσινων υποδομών, ως μέτρο αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης». Τα πάρκα και άλση που εμπίπτουν στην εν θέματι περιοχή, τα οποία διαχειρίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων και των εκτάσεων που εμφανίζονται ως κοινόχρηστοι χώροι στο σχέδιο δεν χαρακτηρίζονται ως πάρκα – άλση, ως κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου ή γενικότερα ως αστικό πράσινο, ούτε φέρουν άλλο πολεοδομικό χαρακτηρισμό αλλά έχουν εν τοις πράγμασι τέτοιο χαρακτήρα δηλαδή φέρουν δασική βλάστηση που μπορεί να δικαιολογήσει τον χαρακτηρισμό τους ως πάρκα άλση, αντιμετωπίζονται ως τέτοια και προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

2.14.11. Οι επιπτώσεις και επιδράσεις που μπορεί να υπάρξουν από την ανάπτυξη των έργων σε υδάτινα οικοσυστήματα δύναται να εντοπιστούν και περισσότερο αναχθούν σε επίπεδο της υφιστάμενης βιοποικιλότητας, καθώς επίσης των οικοτόπων και περιοχών όπου διαβιώνει, αναπτύσσεται και εξελίσσεται η άγρια ζωή, συμπεριλαμβάνοντας την πανίδα και χλωρίδα, ιδιαίτερα της παρυδάτιας βλάστησης των ειδών δηλαδή που φύονται και αναπτύσσονται υπό συνθήκες αυξημένης υγρασίας και επομένως απαιτητά σε υγρά περιβάλλοντα. Ιδιαίτερη προσοχή θα δίδεται σε άτομα που αποτελούν θέσεις φωλεοποίησης, φιλοξενίας και διαβίωσης της άγριας πανίδας, προκειμένου να προστατευθούν και διατηρήσουν τον φυσικό τους ρόλο. Επιπροσθέτως θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην λήψη προστατευτικών μέτρων και αποτρεπτικών παρεμβατικών δράσεων σε περιοχές ή θέσεις οι οποίες δύναται να αποτελέσουν ή αποτελούν σημεία ξεκούρασης ή διαχείμασης μεταναστευτικών πτηνών καθώς επίσης να ληφθούν υπόψη παράμετροι όπως ο χρόνος και ο χώρος της αναπαραγωγικής περιόδου αυτών. Οποιοσδήποτε οχλήσεις ή και επεμβάσεις σε περιόδους αναπαραγωγικής αιχμής δύναται να αποτρέψουν ή στρεβλώσουν τη γενετική συμπεριφορά της άγριας ζωής με δυσάρεστες για τον πληθυσμό επιπτώσεις.

2.14.12. Η προστασία του δασικού περιβάλλοντος, η αειφορική διαχείριση και αξιοποίησή του στα πλαίσια των δασικών νόμων και του δασικού κώδικα σε συνδυασμό με το Ευρωπαϊκό και Κοινοτικό Δίκαιο, συντελείται υπό την επίβλεψη και το πρίσμα της Δασικής Υπηρεσίας, εφαρμόζοντας την δασική πολιτική αφενός της διατήρησης της οικολογικής σταθερότητας, αφετέρου της δυνατότητας εκμετάλλευσης και παροχής πολλαπλών υπηρεσιών με γνώμονα πάντα την διαχειριστική του ικανότητα και αντοχή.

2.15. Διαρκής ενημέρωση των κτηνοτρόφων για προστασία από τη βόσκηση, αναδασωτέων περιοχών και εκτάσεων που προστατεύονται από τη δασική νομοθεσία, ώστε να προστατεύεται η φυσική εξέλιξη και ανάπτυξη της βλάστησης.

2.16. Κατά την υλοποίηση του μέτρου ΠΕΘΕ ΔΑΣ1.3, που αφορά την εκτίμηση επικινδυνότητας και δημιουργία μοντέλων πρόβλεψης τρωτότητας στην Κλιματική Αλλαγή στις Δασικές Περιοχές της Περιφέρειας Θεσσαλίας, να ληφθεί υπόψη ότι εντός των Προστατευόμενων Περιοχών «Αισθητικό δάσος Όσσας» (κωδικός GR1420003) και «Όρος Όσσα» (κωδικός GR1420007) υλοποιείται από το Ινστιτούτο Μεσογειακών Δασικών Οικοσυστημάτων το έργο «Συστηματική και εντατική παρακολούθηση της υγείας των δασών της Ελλάδας», στα πλαίσια του παγκόσμιου οργανισμού ICP Forests, με σκοπό την παροχή πληροφοριών για την υγεία των δασών, την ατμοσφαιρική ρύπανση, την κλιματική αλλαγή και τη βιοποικιλότητα. Στις περιοχές αυτές, εντοπίζονται δύο plots παρακολούθησης δασών δρυός και οξιάς για το Level II. Όσον αφορά το Level I, εντοπίζονται 16 επιφάνειες σε διάφορα δασικά οικοσυστήματα (<https://www.fria.gr/level-1-plots.html>) και την ευθύνη συλλογής των δεδομένων την έχει η Δασική Υπηρεσία. Συνεπώς, κατόπιν συνεννόησης με τον ΟΦΥΠΕΚΑ μπορούν να εγκατασταθούν plots παρακολούθησης σε διαφορετικούς Τύπους Οικοτόπων.

2.17. Κατά την υλοποίηση των μέτρων ΠΕΘΕ ΔΑΣ 2.1 και ΠΕΘΕ ΔΑΣ 2.2 να εξεταστεί η δυνατότητα να συμπεριληφθεί η διενέργεια προγραμμάτων και δράσεων, in situ και ex situ, διατήρησης δασοπονικών ειδών, ειδικότερα κατά τους θερινούς μήνες, ούτως ώστε να καταγραφούν τα είδη που δύνανται να αναπτύξουν μηχανισμούς προσαρμογής και επιβίωσης στις ολοταχώς μεταβαλλόμενες προς το θερμότερο, κλιματολογικές συνθήκες και να προβλεφθεί η αναγκαία χρηματοδότηση. Απαραίτητη κρίνεται η λειτουργία δασικού φυτωρίου με τα ενδημικά είδη χλωρίδας και παράλληλα η εφαρμογή πρόγραμματος βελτίωσης των ειδών με όρους προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

2.18. Να αποφεύγονται δράσεις που στοχεύουν στην αρχιτεκτονική βελτίωση των φυσικών οικοτόπων. Οι φυσικοί οικοτόποι εμφανίζουν εσωτερική δομή που εξελίσσεται στη βάση του ανταγωνισμού των ειδών και των συνθηκών εδάφους και κλίματος της περιοχής. Τέτοιου είδους παρεμβάσεις (αισθητικής βελτίωσης) μπορούν να εφαρμόζονται σε περιοχές έντονα αστικοποιημένες, που δεν εξυπηρετούν τη λειτουργία των οικοσυστημάτων αλλά την ευεξία του ανθρώπου. Να ληφθεί υπόψη ότι οποιαδήποτε παρέμβαση στη φυτοκοινωνιολογική διαδοχή ενός δασικού οικοσυστήματος δεν είναι επιστημονικά αποδεκτή, καθώς τα φυσικά οικοσυστήματα είναι αυτορρυθμιζόμενα και οδηγούνται από μόνα τους σε φυτοκοινωνίες κλίμαξ (climax). Οι ανθρώπινες επεμβάσεις δικαιολογούνται στις περιπτώσεις που τα οικοσυστήματα απειλούνται με κατάρρευση, όπως π.χ. μετά από μια μεγάλη φυσική καταστροφή, από εκτεταμένες προσβολές βιοτικών παραγόντων ή/και από ανθρώπινες ενέργειες. Η αλλαγή της σύνθεσης των χερσαίων οικοτόπων δεν μπορεί να γίνει με την εφαρμογή γενικά προγραμμάτων τεχνικής φύτευσης με ξηρανθεκτικά είδη. Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής πρέπει να γίνεται με όρους προσαρμογής των ειδών (πρόγραμμα επιλογής βέλτιστων φαινοτύπων, αναπαραγωγής και εισαγωγής, όπου αυτό δεν είναι εφικτό με φυσικές διαδικασίες), καθόσον σε αντίθετη περίπτωση υπάρχει κίνδυνος αλλαγής της φυτοκοινωνικής σύνθεσης των τύπων οικοτόπων. Στο παρόν χρονικό σημείο είναι πολύ περισσότερο απαραίτητη η συστηματική παρακολούθηση παρά οι μικρής ή μεγαλύτερης κλίμακας επεμβάσεις.

2.19. Η περιοδική, ανά 10ετία, σύνταξη και εφαρμογή διαχειριστικών μελετών στα δημόσια και μη δασικά συμπλέγματα, να διαβιβάζονται προς ενημέρωση και στον ΟΦΥΠΕΚΑ, που έχει ως αρμοδιότητα την παρακολούθηση της κατάστασης διατήρησης των οικοσυστημάτων των ΠΠ, ώστε να αξιολογούνται ως προς την αποτελεσματικότητά τους αλλά και την εφαρμογή τους.

2.20. Προκρίνεται η εφαρμογή διαχειριστικών πρακτικών, που οδηγούν στην ανόρθωση των υποβαθμισμένων συστάδων.

2.21. ν, μέσα από την καλλιέργεια και την αναγωγή των πρεμνοφυών σε σπερμοφυείς. Η διαχείριση συστήνεται να εφαρμόζεται σε όλα τα δασικά συμπλέγματα, σε δάση και δασικές εκτάσεις, ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

2.22. Να συνταχθούν διαχειριστικά σχέδια σε ότι αφορά υλοτομικές δραστηριότητες.

2.23. Να αποφεύγονται οι αποψιλωτικές υλοτομίες και να προωθείται η σύνταξη δασοτεχνικών μελετών για τον προγραμματισμό έργων / επεμβατικών δράσεων εντός δασικών εκτάσεων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η διαφύλαξη της ακεραιότητας και βιοποικιλότητας των εκτάσεων αυτών, δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης και εξέλιξης των οικοτόπων και ενδιαιτημάτων των περιοχών.

2.24. Να αποφεύγεται η υπεραραίωση των δασοσυστάδων, η οποία μπορεί να οδηγήσει στην αλλοίωση των χλωριδικών χαρακτηριστικών των φυσικών ΤΟ, να επιδινώσει την κατάσταση της επιφανειακής διάβρωσης των εδαφών, κυρίως όταν συνδυάζεται με κτηνοτροφική δραστηριότητα. Η κόμη των δένδρων αποτελεί παράγοντα μετριασμού των επιπτώσεων του νερού στο έδαφος, συγκρατώντας μεγάλες ποσότητες και επιμηκύνοντας το χρόνο απορροής. Η εδαφική υγρασία δεν θα βελτιωθεί με την αραίωση των συστάδων. Στις σύμικτες συστάδες των αείφυλλων πλατύφυλλων, επιτρέπονται παρεμβάσεις αραίωσης, που θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα φειδωλές διότι τα είδη της εν λόγω ζώνης (αείφυλλων πλατύφυλλων) έχουν χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης και σε περιβάλλον έντονης αραίωσης, ευνοείται η εμφάνιση φωτόφυλλων χωροκατακτητικών ειδών.

2.25. Επί των εκτάσεων, κηρυγμένων ως αναδασωτέων, ουδεμία επέμβαση επιτρέπεται, πλην των περιπτώσεων που ορίζουν ειδικότερες διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Πριν την υλοποίηση τεχνητών αναδασώσεων (όταν δεν είναι εφικτή η φυσική επανεγκατάσταση του δάσους) να μελετώνται ενδελεχώς οι τοπικές συνθήκες της περιοχής, να λαμβάνονται υπόψη οι αρχές της βιοποικιλότητας, με φύτευση κατά προτίμηση οικολογικά προσαρμοσμένων στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ειδών και/ή ειδών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή και κατά προτίμηση με αυξημένη ικανότητα απορρόφησης αερίων θερμοκηπίου. Να προβλέπεται η χρήση φυτευτικών συνδέσμων, με τον περιορισμό του ανταγωνισμού σε εδαφικό νερό.

2.26. Για την αειφορική διαχείριση των δασικών πόρων, παραδοσιακές δραστηριότητες όπως η κτηνοτροφία δύνανται να ενταχθούν ομαλά στη διαχείριση της παρεδαφιαίας βλάστησης, με όρους αειφορίας και προστασίας και ανθεκτικότητας των οικοσυστημάτων. Συνεπώς, για τον περιορισμό/απομάκρυνση της εύφλεκτης βιομάζας, ενθαρρύνονται ελεγχόμενες δράσεις που σχετίζονται με παραδοσιακές δραστηριότητες όπως είναι η συλλογή ρητίνης, η μελισσοκομία, η ελεγχόμενη βόσκηση, ως έμμεση επέμβαση αποτροπής δασικών πυρκαγιών.

2.27. Εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών βοσκοικανότητας είναι επιβεβλημένη.

2.28. Σε κάθε περίπτωση να λαμβάνεται υπόψη ο Κανονισμός (ΕΕ) 2018/841 για τις δεσμεύσεις των κρατών μελών σχετικά με τον τομέα της χρήσης γης, της αλλαγής χρήσης γης και της δασοπονίας (land use, land use change and forestry - «LULUCF») και να προωθούνται επιλογές οι οποίες συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

2.29. Να εξετάζεται η δυνατότητα εξισορρόπησης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από μια κατηγορία χρήσεων γης με τις απορροφήσεις από κάποια άλλη κατηγορία χρήσεων γης, με πρόκριση καλλιεργειών που να συνεισφέρουν στην αύξηση ή τουλάχιστον στη διατήρηση στα ίδια επίπεδα της απορρόφησης αερίων θερμοκηπίου.

2.30. Προκειμένου για τη μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον τομέα της διαχείρισης των δασών, να λαμβάνονται υπόψη τα συμπεράσματα του ευρωπαϊκού προγράμματος LIFE14 CCM/IT/000905 «FoResMit» (2015-2019) σχετικά με την εφαρμογή ορθών δασοκομικών πρακτικών διαχείρισης δασών κωνοφόρων και την συνεισφορά στο μετριασμό της κλιματικής αλλαγής

2.31. Να προωθείται βιώσιμη χρήση προϊόντων υλοτομίας, η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τις εκπομπές και, ως αποτέλεσμα της υποκατάστασης, να αυξήσει τις απορροφήσεις τους.

2.32. Στις προτεινόμενες μελέτες, σχέδια και δράσεις για τη διαχείριση δασικών εκτάσεων και την αλλαγή γεωργικών καλλιεργειών, να προκριθούν (κατά την επιλογή των ειδών που θα φυτευτούν) λύσεις που συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την αύξηση ή διατήρηση της ικανότητάς τους για απορρόφηση (δέσμευση και αποθήκευση) αερίων του θερμοκηπίου. Επίσης, να λαμβάνονται υπόψη οι αρχές της βιοποικιλότητας, με φύτευση κατά προτίμηση οικολογικά προσαρμοσμένων στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή ειδών και/ή ειδών ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή.

2.33. Στο πλαίσιο των δράσεων ΔΑΣ04, περιορισμού των πυρκαγιών, δεδομένου ότι έχει ολοκληρωθεί σε πολύ μεγάλο βαθμό, η χαρτογράφηση της βλάστησης τουλάχιστον στις Προστατευόμενες Περιοχές, συνιστάται η εκπόνηση Μοντέλων Διαχείρισης Ρίσκου Δασικών Πυρκαγιών με τη βοήθεια της τεχνολογίας των γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών (GIS) αλλά και των Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ).

2.34. Να ληφθούν υπόψη κατά την υλοποίηση του Σχεδίου, οι παρατηρήσεις/υποδείξεις του ΟΦΥΠΕΚΑ.

2.35. Να δοθεί προτεραιότητα στη διατήρηση της ακεραιότητας των παρόχθιων οικοσυστημάτων και τοπίων και της γεωμορφολογίας των παρόχθιων ζωνών.

3. Έδαφος – Τοπίο

3.1. Για την προστασία των εδαφών σε προστατευόμενες ή μη περιοχές και την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, να λαμβάνονται μέτρα για την υλοποίηση των έργων σε κατάλληλες περιοχές (με γνώμονα την αξιοποίηση κατά το δυνατόν υποβαθμισμένων περιοχών και εδαφών αντί παραγωγικών εδαφών), αποφεύγοντας κατά το δυνατόν την χωροθέτησή τους σε περιοχές με μοναδικό χαρακτήρα τοπίου (λόγω της ποικιλίας του φυσικού ανάγλυφου που παρουσιάζουν) και μεγάλη αισθητική αξία.

3.2. Για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις:

3.2.1. Κατά το σχεδιασμό των αντιπλημμυρικών έργων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ο ενιαίος χαρακτήρας των ρεμάτων, η προστασία της φυσικής τους οντότητας και η αξιοποίησή τους ως φυσικό στοιχείο μέσα στους οικισμούς/πόλεις. Να ληφθούν υπόψη τα στρατηγικά συμπεράσματα από την διαδικασία κατάρτισης των χαρτών επικινδυνότητας και

κινδύνων πλημμύρας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Να αξιοποιηθούν τα δύο από τα τελευταία σενάρια της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή του ΟΗΕ (IPCC), που αποτέλεσαν τη βάση για την τελευταία Έκθεση Εκτίμησης της Κλιματικής Αλλαγής, ήτοι το σενάριο αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη μικρότερης των 2°C (ήτοι το RCP4.5) και το σενάριο αναμενόμενης εξέλιξης με τα σημερινά δεδομένα (ήτοι το RCP8.5). Τα αποτελέσματα των σεναρίων εξέλιξης εκπομπών και συγκεντρώσεων ΑΦΘ, αφού χρησιμοποιηθούν ως δεδομένα εισόδου σε κλιματικά μοντέλα εκτιμούν τις μεταβολές των κλιματικών παραμέτρων στο μέλλον, έτσι ώστε να δίνεται προτεραιότητα στις περιοχές όπου σύμφωνα με τις προβλέψεις των κλιματικών μοντέλων αναμένεται σημαντική αύξηση της μέγιστης ποσότητας νερού που κατακρημνίζεται εντός 48 ωρών.

3.2.2. Εφαρμογή βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την ελαχιστοποίηση των παραγόμενων υγρών αποβλήτων καθώς και για την συλλογή και επεξεργασία τους.

3.3. Πριν από την υλοποίηση επεμβάσεων, να ελέγχεται ο χαρακτήρας /μορφή της περιοχής ανάπτυξης του έργου/δραστηριότητας και αν εμπίπτει σε δασική περιοχή, σύμφωνα με του κυρωμένους δασικούς χάρτες. Η υλοποίηση επιτρεπόμενων από τη δασική νομοθεσία επεμβάσεων, εντός δασικών εκτάσεων, να περιορίζεται στις απολύτως αναγκαίες, προκειμένου να διαφυλάσσεται η ακεραιότητα και η βιοποικιλότητα των περιοχών αυτών.

3.4. Για την άρση των επιπτώσεων στο τοπίο θα πρέπει να αποφεύγονται κατά το δυνατόν οι ισχυρές παρεμβάσεις στο φυσικό ανάγλυφο, ενώ όπου προβλέπονται τέτοιες θα πρέπει να προτείνονται τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης που θα περιλαμβάνουν τις κατάλληλες φυτεύσεις. Οι δράσεις αποκατάστασης του τοπίου μετά την κατασκευή έργων υποδομής να είναι ολοκληρωμένες, ώστε να επιστρέψουν κατά το δυνατόν στην προτέρα κατάσταση. Τέτοια μέτρα θα μπορούσαν να αφορούν επαναδιαμόρφωση του αναγλύφου, ώστε να προσιδιάζει με το φυσικό, φυτεύσεις με τρόπο ώστε να λαμβάνεται υπόψη η φυσική χλωρίδα της περιοχής επέμβασης και αντίστοιχες πρακτικές.

3.5. Για την αποφυγή υποβάθμισης του τοπίου, από την υλοποίηση των απαιτούμενων έργων στο πλαίσιο της εφαρμογής των προβλέψεων του ΠεΣΠΚΑ, να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης και να ελέγχεται η πορεία υλοποίησής τους .

3.6. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο εφαρμογής του Σχεδίου να διασφαλίζεται κατά το δυνατόν το τοπίο και οι συνιστώσες που το απαρτίζουν. Κατά το σχεδιασμό προστασίας των δικτύων ενέργειας έναντι ακραίων καιρικών φαινομένων, να προκρίνονται λύσεις υπογειοποίησης. Έργα προστασίας των ευπαθών παράκτιων περιοχών να ακολουθούν λύσεις βασισμένες στη φύση.

3.7. Κατά την κατασκευή έργων σε πλαγιές με έντονες κλίσεις εδάφους και για την αποτροπή πλημμυρικών φαινομένων σε έντονες καιρικές συνθήκες (ισχυρή βροχόπτωση, χιονόπτωση), να λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση της υφιστάμενης βλάστησης καθώς και την αποφυγή έντονων υλοτομικών επεμβάσεων και διατήρηση της υποβλάστησης στις πλαγιές αυτές.

3.8. Εκπόνηση κατά προτεραιότητα διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης και αναθεώρηση υφιστάμενων, σε περιοχές που απειλούνται με ερημοποίηση.

3.9. Στη γεωργία να προωθείται η αειφόρος διαχείριση των εδαφών με σκοπό τη μείωση της εδαφικής διάβρωσης.

3.10. Ολοκληρωμένη και συνεκτική διαχείριση όλων των διαδικασιών χάραξης πολιτικής που αφορούν τις παράκτιες ζώνες, ώστε να διασφαλιστεί η αειφόρος ανάπτυξη και η διατήρηση των παράκτιων οικοσυστημάτων, βάσει των αρχών και των κατευθύνσεων του Πρωτοκόλλου ICZM (Integrated Coastal Zone Management) της Σύμβασης της Βαρκελώνης.

3.11. Να προβλεφθούν μέτρα προστασίας των μικρών υγροτόπων έναντι βλαπτικών παρεμβάσεων που υποβαθμίζουν τις οικοσυστημικές λειτουργίες τους, όσο και την ποιότητα του τοπίου (π.χ αλόγιστη χρήση νερού, καύση καλαμιών, εναπόθεση αποβλήτων, ρύπανση από αστικά λύματα, παράνομες υλοτομίες για καύσιμη ύλη ή για πρόχειρες κατασκευές, παράνομο κυνήγι, απόρριψη φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων). Να ενταθούν οι έλεγχοι τήρησης των περιβαλλοντικών όρων για την αποφυγή ή κατά τη δυνατόν μείωση των επιπτώσεων σε προστατευόμενες περιοχές και να λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα επιτήρησης και αποκατάστασης, όταν διαπιστώνονται παρεκκλίσεις. Να προωθηθούν δράσεις απομάκρυνσης αυθαίρετων παρόχθιων τεχνικών έργων και αυθαίρετων κατασκευών από τους υγροτόπους.

3.12. Να προωθηθεί η καταγραφή και η περιβαλλοντική αποκατάσταση ανενεργών λατομικών χώρων.

4. Χρήσεις γης

4.1. Να δοθεί προτεραιότητα στη διατήρηση της ακεραιότητας των παρόχθιων οικοσυστημάτων και τοπίων και της γεωμορφολογίας των παράκτιων, σύμφωνα με τις αρχές του Πρωτοκόλλου για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παρακτίων ζωνών της Μεσογείου. Για το σκοπό αυτό είναι σημαντικός ο σχεδιασμός και ανάπτυξη ζωνών προστασίας, μεταξύ του αιγιαλού και της οικιστικής ζώνης ανάπτυξης και η αποθάρρυνση οικιστικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης σε παράκτιες περιοχές που αντιμετωπίζουν σοβαρούς κινδύνους διάβρωσης, έως και απαγόρευση χρήσεων γης (όπου είναι απαραίτητο) σε συγκεκριμένες παράκτιες περιοχές που απειλούνται.

4.2. Οι όποιες επεμβάσεις προκριθούν θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να έχουν γνώμονα τη διατήρηση των γεωργικών γαιών και την αποφυγή τόσο του κατακερματισμού τους όσο και της αλλαγής χρήσης τους, ειδικότερα δε της Αγροτικής Γης Υψηλής Παραγωγικότητας. Έργα ή δραστηριότητες εντός Αγροτικών γαιών υψηλής παραγωγικότητας, δε θα πρέπει να θέτουν σε κίνδυνο τη διατήρηση των ποιοτικών χαρακτηριστικών τους. Ο χαρακτηρισμός των εκτάσεων ως Αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας ή όχι, σύμφωνα με το άρθρο 24, παρ.37 του Ν. 2945/2001, όπως ισχύει, μέχρι την έκδοση της ΚΥΑ καθορισμού των γεωγραφικών ορίων της Αγροτικής Γης Υψηλής παραγωγικότητας, να γίνεται κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης της αρμόδιας επιτροπής ΠΕΧΩΠ της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, της κείμενης νομοθεσίας. Η χωροθέτηση δραστηριοτήτων εντός της γης αυτής (επιτρεπτό ή μη) να γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α, της παρ. 6, του άρθρου 57 του Ν.2637/1998, όπως ισχύει και κατόπιν γνωμοδότησης της οικείας ΠΕΧΩΠ.

4.3. Να δοθεί προτεραιότητα στην ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδιασμού ΓΠΣ/ΤΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ και των διαχειριστικών σχεδίων υφιστάμενων οικισμών, λαμβάνοντας υπόψη τα κλιματικά δεδομένα και τις προβλέψεις των κλιματικών μοντέλων της παρ. 3.2.1 της παρούσας. Με τον σχεδιασμό να αντιμετωπιστούν υφιστάμενες παθογένειες σε οικισμούς που παρουσιάζουν μεγάλες ελλείψεις ή και ανυπαρξία υποδομών.

4.4. Ανάγκη αλλαγής χρήσεων γης είναι δυνατόν να προκύψει μετά τις μελέτες τρωτότητας, στο πλαίσιο προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της στρατηγικής επιλογής του συμβιβασμού. Ειδικότερα, εφόσον προκύψει ανάγκη μετεγκατάστασης από τη ζώνη υψηλού κινδύνου πλημμύρας ορισμένων δραστηριοτήτων κι εγκαταστάσεων, θα πρέπει να υπάρξει σχετική μέριμνα σύστασης αντίστοιχων χωρικών υποδοχέων και σύνταξη μελετών ΤΠΣ/ΕΠΣ, Ρ.Σ.Ε. Ειδικότερα, για μονάδες μεταποίησης/βιομηχανίας θα πρέπει να επιδιώκεται η διατήρηση τους στις σημερινές τους θέσεις και η επιδίωξη της επιβίωσης - μετασχηματισμού αυτών. Σε κάθε περίπτωση να αναφέρεται ρητά σε οποιαδήποτε πρόταση αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την Κλιματική Αλλαγή, η παράγραφος 1 του άρθρου 7 του Ν. 3325/05 (Α' 68), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 70 του Ν. 4549/18 (Α' 105) και συγκεκριμένα: «Οι δραστηριότητες που ιδρύθηκαν νόμιμα και λειτουργούν σε θεσμοθετημένους υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων δεν υποχρεούνται σε απομάκρυνση στην περίπτωση μεταβολής της χρήσης γης που καθιστά αυτές μη συμβατές με τη νέα χρήση γης. Η επέκταση των δραστηριοτήτων αυτών είναι δυνατή εντός του χώρου ή του γηπέδου όπου λειτουργούσαν πριν τη μεταβολή της χρήσης γης και μέσα στα όρια του βαθμού όχλησης, όπως αυτά προσδιορίζονται βάσει της τελευταίας ισχύουσας έγκρισης ή γνωστοποίησης λειτουργίας...».

4.5. Τα αποτελέσματα από την παρακολούθηση της μεταβολής κλιματικών δεικτών, βάσει του Προγράμματος Παρακολούθησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠεΣΠΚΑ Περιφέρειας Θεσσαλίας, να λαμβάνονται υπόψη για τη διαμόρφωση κατεύθυνσης για μελλοντικό Χωρικό Σχεδιασμό.

4.6. Ολοκληρωμένες χωροταξικές ρυθμίσεις θα πρέπει να θεσπιστούν και να καθορίζονται με βάση αυτές, η υλοποίηση νέων έργων, τα έργα επαναχωροθέτησης ενεργειακών υποδομών, οι επεμβάσεις στο οδικό δίκτυο καθώς και τα έργα που σχετίζονται με τις παράκτιες υποδομές. Στην περίπτωση αυτή, για την νέα χωροθέτηση των διαφόρων δραστηριοτήτων του πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα αλλά και άλλων ρυπογόνων δραστηριοτήτων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο ορισμός ζωνών προστασίας έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος, όπως αυτές καθορίζονται στα μέτρα των Εγκεκριμένων Σχεδίων Διαχείρισης των Υδατικών Διαμερισμάτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Αλλαγή χρήσης γης σε περίπτωση Αγροτικών Γαιών Υψηλής Παραγωγικότητας, γίνεται μετά από γνώμη του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με την παρ.2, του άρθρου 37, του Ν.2945/2001, όπως ισχύει.

4.7. Λαμβανομένης υπόψη της αναμενόμενης ανόδου της στάθμης της θάλασσας, να αξιολογηθεί η ανάγκη θέσπισης ρυθμίσεων στους όρους δόμησης, όπως ελάχιστη ζώνη απαγόρευσης στο παράκτιο μέτωπο και ανάλογων αντισταθμιστικών μέτρων για τις θιγόμενες ιδιοκτησίες.

4.8. Με δεδομένη τη συμβολή του τομέα LULUCF στην επίτευξη του στόχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση κατά τουλάχιστον 40 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και του μακροπρόθεσμου στόχου της συμφωνίας του Παρισιού, να προωθείται η λογιστική καταγραφή των εκτάσεων που μετατρέπονται σε άλλη κατηγορία χρήσης γης, προκειμένου να αποκτηθούν επακριβείς λογαριασμοί εκπομπών και απορροφήσεων, σύμφωνα με τις εθνικές απογραφές αερίων του θερμοκηπίου της IPCC του 2006 (κατευθυντήριες γραμμές της IPCC). Οι καταγραφές, θα αφορούν:

α) Κατά τις περιόδους από το 2024 έως το 2025 και από το 2026 έως το 2030:

- i. «δασωμένες εκτάσεις»: εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως καλλιεργήσιμες εκτάσεις, χορτολιβαδικές εκτάσεις, υγροβιότοποι, οικισμοί ή εκτάσεις άλλης χρήσης, και έχουν μετατραπεί σε δασικές εκτάσεις,
- ii. «αποψιλωμένες εκτάσεις»: εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως δασικές εκτάσεις και έχουν μετατραπεί σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις, χορτολιβαδικές εκτάσεις, υγροβιότοπους, οικισμούς ή εκτάσεις άλλης χρήσης,
- iii. «διαχειριζόμενες καλλιεργήσιμες εκτάσεις»: — εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως καλλιεργήσιμες εκτάσεις που παραμένουν καλλιεργήσιμες εκτάσεις,
 - χορτολιβαδικές εκτάσεις, υγροβιότοποι, οικισμοί ή άλλες εκτάσεις που έχουν μετατραπεί σε καλλιεργήσιμες εκτάσεις ή
 - καλλιεργήσιμες εκτάσεις που έχουν μετατραπεί σε υγροβιότοπους, οικισμούς ή άλλες εκτάσεις,
- iv. «διαχειριζόμενες χορτολιβαδικές εκτάσεις»: — εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως χορτολιβαδικές εκτάσεις και παραμένουν χορτολιβαδικές εκτάσεις,
 - καλλιεργήσιμες εκτάσεις, υγροβιότοποι, οικισμοί ή άλλες εκτάσεις που έχουν μετατραπεί σε χορτολιβαδικές εκτάσεις ή
 - χορτολιβαδικές εκτάσεις που έχουν μετατραπεί σε υγροβιότοπους, οικισμούς και άλλες εκτάσεις,
- v. «διαχειριζόμενες δασικές εκτάσεις»: εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως δασικές εκτάσεις και παραμένουν δασικές εκτάσεις.

β) Από το 2026: «διαχειριζόμενοι υγροβιότοποι»: εκτάσεις γης που είχαν δηλωθεί ως:

- υγροβιότοποι και παραμένουν υγροβιότοποι,
- οικισμοί ή άλλες εκτάσεις γης που έχουν μετατραπεί σε υγροβιότοπους ή
- υγροβιότοποι που έχουν μετατραπεί σε οικισμούς ή άλλες εκτάσεις.

4.9. Να εξεταστεί η δυνατότητα πρόβλεψης Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών Δραστηριοτήτων (ΟΥΜΕΔ) και σχεδιασμού των αναγκαίων τεχνικών υποδομών και χωροθέτησής τους σε κατάλληλες περιοχές με μικρή τρωτότητα στα πλημμυρικά και άλλα κλιματικά φαινόμενα.

5. Ατμόσφαιρα – Κλίμα

5.1. Για την επιλογή των βέλτιστων μέτρων και δράσεων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, να ληφθεί υπόψη η επίδρασή τους στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και να προωθούνται τα έργα που ενσωματώνουν στον σχεδιασμό τους σύγχρονα συστήματα μειωμένων αερίων εκπομπών. Κατά τη φάση υλοποίησης έργων να εφαρμόζονται βέλτιστα τεχνικοοικονομικά συστήματα για την ελαχιστοποίηση της αέριας ρύπανσης από τη χρήση των μηχανημάτων έργου. Να εφαρμόζεται πρόγραμμα παρακολούθησης και καταγραφής ατμοσφαιρικών εκπομπών.

5.2. Για τη βελτίωση του μικροκλίματος και της ποιότητας της ατμόσφαιρας να καταρτιστεί μακροπρόθεσμη στρατηγική ανακαίνισης των κτιρίων ιδιοκτησίας του δημοσίου και χάρτης πορείας με μέτρα και μετρήσιμους δείκτες προόδου, για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, προκειμένου να επιτευχθεί κτιριακό απόθεμα υψηλής ενεργειακής απόδοσης και απαλλαγμένο από ανθρακούχες εκπομπές και να διευκολυνθεί η οικονομικά

αποδοτική μετατροπή υφιστάμενων κτιρίων σε κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας. Να καταρτιστεί χάρτης πορείας με μέτρα και μετρήσιμους δείκτες προόδου για τη μείωση αερίων του θερμοκηπίου.

5.3. Μετά την καταγραφή του κτιριακού αποθέματος και τον εντοπισμό των περιοχών προτεραιότητας, να προσδιοριστούν τα πλέον ενεργοβόρα υφιστάμενα δημόσια κτίρια και να μελετηθεί η σταδιακή υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων από ανανεώσιμα αέρια καύσιμα, όπως βιομεθάνιο και πράσινο υδρογόνο. Να ενθαρρύνονται αντίστοιχες μετατροπές στις μεταφορές και στη βιομηχανία.

5.4. Να συνδυαστεί η ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων κτιρίων με τις ανάγκες ανακαίνισής τους και την εξεύρεση οικονομικά αποδοτικών προσεγγίσεων, ανάλογα με το είδος του κτιρίου και την κλιματική ζώνη, λαμβάνοντας υπόψη πιθανά κατάλληλα σημεία ενεργοποίησης της διαδικασίας ανακαίνισης στον κύκλο ζωής του κτιρίου. Να καταβληθεί προσπάθεια να μην αλλοιωθούν τα ιδιαίτερα μορφολογικά χαρακτηριστικά και να διατηρηθεί η φυσιογνωμία ιδίως των παραδοσιακών οικισμών, των διατηρητέων κτιρίων και λοιπών αξιόλογων κτιρίων. Να δοθούν οι σχετικές κατευθύνσεις στο πλαίσιο της υλοποίησης των δράσεων προσαρμογής και προστασίας δομημένου περιβάλλοντος.

5.5. Να επιταχυνθεί η κατάθεση από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σχεδίου Ανάπτυξης Γεωθερμικού Δυναμικού (ΣΑΓΔ), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν.4602/2019, όπως ισχύει .

5.6. Να ενθαρρύνεται η εγκατάσταση, για ίδια χρήση, ενεργειακών συστημάτων θέρμανσης ή ψύξης χώρων, μέσω της εκμετάλλευσης της θερμότητας των γεωλογικών σχηματισμών και των νερών, επιφανειακών και υπόγειων, που δεν χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4602/2019, γεωθερμικό δυναμικό.

5.7. Προώθηση έξυπνων τεχνολογιών για τη διαφύλαξη της ευστάθειας της ηλεκτροδότησης και την αποδοτική διανομή ηλεκτρικής ενέργειας κατά τρόπο βιώσιμο, οικονομικό και ασφαλή, και το μετριασμό των επιπτώσεων της αυξημένης ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω αύξησης των αναγκών ψύξης κατά τους θερινούς μήνες. Προώθηση δράσεων ενημερωτικών προς τους επαγγελματίες που απασχολούνται στον κατασκευαστικό τομέα και τον τομέα της ενεργειακής απόδοσης, για τη βελτίωση των δεξιοτήτων και της εκπαίδευσής τους.

6. Ανθρώπινη υγεία

Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας θα πρέπει:

6.1. Να εφαρμόζονται συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων.

6.2. Να προωθούνται έργα, δράσεις και παρεμβάσεις που ενθαρρύνουν την χρήση καθαρών τεχνολογιών, πρακτικών μείωσης στερεών και υγρών αποβλήτων και αποφυγής διάθεσης επικινδύνων αποβλήτων, ελαϊκών ουσιών, αλάτων, ή άλλων ρύπων στο έδαφος. Να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων από τα παραγόμενα απόβλητα και για τη μείωση των εκπομπών θορύβου.

6.3. Να προωθούνται πολιτικές που αφορούν συνδυαστικά, αφενός στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και αφετέρου στη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας σε τοπικό και εθνικό επίπεδο (π.χ. μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, αύξηση απορροφήσεων).

6.4. Να τηρείται η νομοθεσία που αφορά στο ακουστικό περιβάλλον και στις εκπομπές θορύβου κατά τη φάση υλοποίησης έργων και δραστηριοτήτων του Σχεδίου.

6.5. Εκπόνηση προγραμμάτων για την πρόληψη και τη διαχείριση ατυχηματικών καταστάσεων.

6.6. Ενημέρωση του γενικού πληθυσμού για πιθανές ασθένειες που σχετίζονται με τις αναμενόμενες μεταβολές λόγω της κλιματικής αλλαγής, π.χ. αυξανόμενη απειλή από ασθένειες που μεταφέρονται από τα κουνούπια ή τα τρωκτικά.

6.7. Ενημέρωση του γενικού πληθυσμού για τις προβλέψεις των σεναρίων για την Κλιματική Αλλαγή και την εκτίμηση του κινδύνου στο ήδη υπάρχον Πρόγραμμα Πολιτικής Προστασίας καθώς και για τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση πλημμυρών και δασικών πυρκαγιών.

6.8. Ενημέρωση των επαγγελματιών υγείας για δράσεις διαχείρισης κρίσεων, λόγω κλιματικού κινδύνου.

6.9. Κοινωνικός διάλογος προκειμένου να υπάρξει η μέγιστη δυνατή κοινωνική συναίνεση στην υλοποίηση του προγράμματος.

6.10. Ορθολογική χωροθέτηση του δικτύου των υποδομών που θα αναπτυχθούν, λαμβάνοντας υπόψη το είδος, το κόστος και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους.

7. Πολιτιστική κληρονομιά

Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς θα πρέπει :

7.1. Να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι οι δράσεις του Σχεδίου δε θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Για το σκοπό αυτό, οι σχετικές μελέτες που απαιτούνται για την υλοποίηση των έργων να υποβάλλονται για προέγκριση από αρμόδια Εφορία Αρχαιοτήτων, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν.3028/2002 και του Ν.4858/2021, όπως εκάστοτε ισχύουν. Να ληφθεί υπόψη ότι όλα τα ακίνητα μνημεία που χρονολογούνται ως το 1830, εμπίπτουν αυτοδικαίως στην κατηγορία των αρχαίων και προστατεύονται από τον νόμο, χωρίς να απαιτείται ειδική διοικητική πράξη χαρακτηρισμού.

7.2. Οι αποστάσεις από αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, ιστορικούς τόπους, αξιόλογα αρχιτεκτονικά σύνολα κ.λπ., ως κριτήρια αποκλεισμού περιοχών για την υποδοχή έργων ή δραστηριοτήτων από την εφαρμογή του Σχεδίου, να εξετάζονται κατά περίπτωση και σε συνδυασμό με την παράμετρο της οπτικής επαφής και της τυχόν υποβάθμισης περιοχών του πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού περιβάλλοντος, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού, κατά την διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αντίστοιχων έργων και δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, οι σχετικές πληροφορίες θα πρέπει να επικαιροποιούνται και να αντλούνται πλέον από το Αρχαιολογικό Κτηματολόγιο (www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/), στο οποίο διαρκώς επικαιροποιείται η συστηματική

καταγραφή και τεκμηρίωση (αρχαιολογική, διοικητική και γεωχωρική) των ακίνητων μνημείων, αρχαιολογικών χώρων, ιστορικών τόπων και ζωνών προστασίας αυτών. Κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων, στη ΜΠΕ να εντοπίζονται και αναλύονται πιθανοί κίνδυνοι που αφορούν σε παρακείμενους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς και να προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την κατασκευή και λειτουργία τους, θα πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση η συμβατότητά τους με αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και εν γένει στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού.

7.3. Η ιεράρχηση των τρωτών στις κλιματικές αλλαγές και φυσικές καταστροφές αρχαιολογικών θέσεων και μνημείων ανά περιφερειακή ενότητα, για τα οποία θα προγραμματιστούν μελέτες και έργα, να γίνει σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων και κατόπιν συνεννόησης με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού.

7.4. Να δοθεί προτεραιότητα, λόγω του αυξημένου κινδύνου πλημμυρικών φαινομένων και κατολισθήσεων, που πηγάζει από την αυξητική τάση των μέγιστων ποσοτήτων νερού που θα κατακρημνίζεται σε διάστημα δύο ημερών, στην κατασκευή τεχνικών έργων προστασίας των ιδιαίτερα ευάλωτων, προϋφιστάμενων του 1923, παραδοσιακών οικισμών της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

7.5. Κάθε έργο διαμόρφωσης ή κατασκευής στις ζώνες αιγιαλού και παραλίας και ιδιαίτερος τυχόν λιμενικές εγκαταστάσεις, υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες, θα πρέπει να τύχουν έγκρισης από την Εφορεία Ενόλιων Αρχαιοτήτων.

7.6. Όσον αφορά στα μνημεία αρμοδιότητας Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας, τα οποία λόγω της ιδιαιτερότητάς τους ως ευάλωτων αρχαιολογικών χώρων και φυσικών μνημείων, παρουσιάζουν ευαισθησία σε περιβαλλοντικές μεταβολές, που σχετίζονται με ευρύτερα φαινόμενα όπως οι επιδράσεις στο υδρολογικό δίκτυο (καρστικά συστήματα, υδροφόρος ορίζοντας), πιθανές μεταβολές στις κοίτες ποταμών, κατολισθήσεις βραχωδών μαζών κλπ, να εξεταστεί η πιθανή χρησιμοποίηση τους ως δεικτών κλιματικών μεταβολών ευρύτερης κλίμακας.

7.7. Ενημέρωση των αρμόδιων εφορειών του Υπουργείου Πολιτισμού πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών και διακοπή τους σε περίπτωση εντοπισμού αρχαίων ή μνημείων.

8. Μεταφορές – Υποδομές

8.1. Δεδομένου ότι τα έργα υποδομής επηρεάζονται πολύ από την κλιματική αλλαγή θα πρέπει ο σχεδιασμός τους να είναι τέτοιος, ώστε να ενισχύει την ανθεκτικότητά τους στην κλιματική αλλαγή και συγκεκριμένα να επιτυγχάνει:

- Τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής (κλιματική ουδετερότητα), που εξασφαλίζει τη συμβατότητα της υποδομής με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και
- Την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (κλιματική ανθεκτικότητα) της υποδομής στους προβλεπόμενους κλιματικούς κινδύνους, κατά τη διάρκεια ζωής της.

8.2. Για την πληρότητα του σχεδιασμού να λαμβάνεται υπόψη η Τεχνική Οδηγία της Ε.Ε. 2021/С 373/01 με θέμα «Τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027» και οι

προβλέψεις του Εθνικού Κλιματικού Νόμου. Τα έργα υποδομής θα πρέπει να τεκμηριώνουν την ενίσχυση της ανθεκτικότητάς τους στην κλιματική αλλαγή.

8.3. Να διασφαλίζεται, μέσω κατάλληλων επιλογών κατά την υλοποίηση του ΠεΣΠΚΑ, η διατροφικότητα των μεταφορών και η στροφή του μέγιστου δυνατού ποσοστού του μεταφορικού έργου προς οικολογικά αποτελεσματικότερα μέσα.

8.4. Για την υλοποίηση μέτρων που αφορούν το οδικό δίκτυο και τις μετακινήσεις, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι εκάστοτε τεχνικές οδηγίες και κανονισμοί του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Παράλληλα, θα πρέπει να προβλέπονται και να λαμβάνονται μέτρα αντιπλημμυρικής προστασίας και αντιδιαβρωτικά μέτρα για την προστασία του παράκτιου οδικού δικτύου.

8.5. Να προωθείται η κατάρτιση των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) από τους Ο.Τ.Α., όπως προβλέπεται από το Ν. 4784/2021 (ΦΕΚ 40Α'), όπως τροποποιήθηκε με το Ν.5039/2023 και ισχύει, σκοπός των οποίων είναι η δημιουργία βιώσιμων συστημάτων αστικών μεταφορών μέσω, ενδεικτικά, της ενίσχυσης των δημόσιων μέσων μεταφοράς, της προώθησης ήπιων τρόπων μετακίνησης, της προαγωγής της οδικής ασφάλειας, της προώθησης της ηλεκτροκίνησης και των εναλλακτικών καυσίμων στον τομέα των μεταφορών.

8.6. Κατά την αποκατάσταση περιοχών στις οποίες εκτελούνται έργα οδοποιίας, να δίνεται προσοχή στη φύτευση των επιχωμάτων και ορυγμάτων με κατάλληλους θάμνους και βαθύριζα, χαμηλόκορμα δένδρα από γηγενή φυτικά είδη.

8.7. Ορθολογική χωροθέτηση νέων και ενίσχυση/αναβάθμιση των υφιστάμενων λιμενικών έργων υποδομών, λαμβάνοντας υπόψη το είδος, το κόστος, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και την ενισχυμένη ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή.

8.8. Να προβλεφθούν μέτρα προστασίας του διερχόμενου από ορεινές περιοχές οδικού δικτύου, που παρουσιάζει ευπάθεια σε κατολισθήσεις.

8.9. Για τους οργανωμένους υποδοχείς μεταποιητικών δραστηριοτήτων (ΒΙΠΕ κ.λπ.), αλλά και για περιοχές με χρήσεις γης την μεταποίηση και βιομηχανία συστήνεται η εκπόνηση μελετών αξιολόγησης κινδύνων από πυρκαγιά και αντίστοιχων προτάσεων τρόπων αντιμετώπισης.

9. Γενικοί όροι

9.1. Κατά το σχεδιασμό των έργων και δράσεων για την υλοποίηση του Σχεδίου, να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

9.1.1. Η βελτιστοποίηση του σχεδιασμού τους, ώστε να διασφαλίζονται κατά το δυνατόν οι φυσικές διεργασίες, η αποδοτικότητα των φυσικών πόρων, η ισορροπία και η εξέλιξη των οικοσυστημάτων καθώς και η ποικιλομορφία, ιδιαιτερότητα ή μοναδικότητά τους. Στη βελτιστοποίηση, περιλαμβάνονται :

- Κατάλληλη επιλογή της χωροθέτησης Παραγωγικών δραστηριοτήτων , μετά από ενδελεχή εξέταση, κατά προτεραιότητα εντός οργανωμένων υποδοχέων ή εντός κατάλληλων εκτάσεων, ελαχιστοποιώντας την κατάληψη φυσικών ή ημιφυσικών εκτάσεων και διατηρώντας τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της αγροτικής γης και ιδιαίτερα εκείνης με υψηλή παραγωγικότητα.

- Μέριμνα για τον περιορισμό κινδύνων και οχλήσεων ως προς το φυσικό περιβάλλον.
- Αποφυγή αλλοιώσεων στα ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά των υδάτων
- Προστασία θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- Ενσωμάτωση περιβαλλοντικής καινοτομίας: Στο επίπεδο των παρεμβάσεων του προγράμματος, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η ενσωμάτωση τεχνολογιών και μεθόδων καινοτομίας με επωφελές πρόσημο για το περιβάλλον, ιδίως ως προς τις νέες, πράσινες μορφές ενέργειας, την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και αυτονομία, την κυκλική χρήση υλικών, ενέργειας και νερού.
- Ενίσχυση της ασφάλειας ως προς την αποφυγή ατυχημάτων με επίπτωση στο περιβάλλον ή/και ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους.
- Προστασία της βιοποικιλότητας

9.1.2. Κάθε προτεινόμενη υποδομή να εξετάζεται ως προς την ανθεκτικότητά της σε πιθανή αλλαγή του κλίματος ή εάν απαιτούνται μέτρα προσαρμογής μετά από αξιολόγηση της τρωτότητας της υποδομής, που προκύπτει συνδυάζοντας: α) της ευαισθησία της υποδομής στις πηγές κινδύνου (hazards) και β) την έκθεση της περιοχής όπου θα κατασκευαστεί η υποδομή σε αυτές τις πηγές κινδύνου (hazards), δηλαδή εάν αυτές οι πηγές κινδύνου αναμένεται να εμφανιστούν στην περιοχή της υποδομής στο άμεσο και μακρινό μέλλον, με βάση τις κλιματικές προβλέψεις σε συνδυασμό με άλλους τοπικούς παράγοντες/χαρακτηριστικά της τοποθεσίας, που μπορούν να επηρεάσουν την έκθεση της υποδομής σε αυτούς τους κινδύνους (παρουσία ανθρώπων, μέσων παραγωγής, περιβαλλοντικών υπηρεσιών και φυσικών πόρων, υποδομών ή οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αγαθών σε τόπους που ενδέχεται να επηρεαστούν αρνητικά). Το σύνολο των πηγών κινδύνου (hazards) που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την υποδομή και να εμφανιστούν στη συγκεκριμένη περιοχή θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για να καταστεί δυνατή η επαρκής αναγνώριση των κλιματικά τρωτών σημείων της.

9.1.3. Η ουσιαστική υποχρέωση της χώρας που απορρέει από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία και διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας (διατήρηση των οικοσυστημάτων και των φυσικών οικοτόπων καθώς και διατήρηση και αποκατάσταση ζώντων πληθυσμών των διαφόρων ειδών στο φυσικό τους περιβάλλον).

9.1.4. Η αρχή της πρόληψης.

9.1.5. Οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί των θεσμοθετημένων γενικών και ειδικών χωροταξικών σχεδίων.

9.2. Ενσωμάτωση κριτηρίων βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων στη διαδικασία επιλογής προτάσεων υλοποίησης στο ΠεΣΠΚΑ και ενίσχυση του τομέα της κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα συνετής διαχείρισης φυσικών πόρων.

9.3. Κατά τη φάση της εξειδίκευσης των μέτρων, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, οι προβλέψεις του Εθνικού Κλιματικού Νόμου (Ν. 4936 ΦΕΚ Α 105/27.5.2022) και οι κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής για την Προσαρμογή στην Κλιματική αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) και του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ).

9.4. Ενθάρρυνση περιβαλλοντικής επιχειρηματικότητας στον τομέα της διαχείρισης και προστασίας των υδάτινων πόρων.

9.5. Κατά τη φάση εκπόνησης των μελετών για την υλοποίηση των έργων να ελέγχεται η συμβατότητά τους με τις κατευθύνσεις και τους στόχους της αναθεωρημένης Ευρωπαϊκής στρατηγικής για την κλιματική Αλλαγή (COM(2021) 82) και να υλοποιούνται κατά

προτεραιότητα δράσεις που ικανοποιούν τους στόχους αυτούς. Επίσης, να λαμβάνονται υπόψη τα νεότερα στοιχεία από την τρέχουσα έκθεση του IPCC (AR6).

9.6. Για την κατασκευή οποιουδήποτε έργου ή δραστηριότητας, θα πρέπει προηγουμένως να έχουν χορηγηθεί όλες οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των εγκρίσεων περιβαλλοντικών όρων. Ειδικότερα, πριν από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων που χωροθετούνται εντός της περιοχής εφαρμογής του Σχεδίου και τα οποία κατατάσσονται στους πίνακες της ΥΑ με αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/2022 (Β' 841), όπως εκάστοτε ισχύει, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις της παρούσας Απόφασης έγκρισης της ΣΜΠΕ του Σχεδίου.

9.7. Κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση των επιμέρους έργων, να αξιολογηθεί η ευπάθειά τους στην κλιματική αλλαγή και όπου απαιτείται να προταθούν κατάλληλα μέτρα μείωσης της ευπάθειας και αύξησης της προσαρμοστικής ικανότητας (βάσει και των προβλεπόμενων στην Οδηγία 2014/52/ΕΕ με την οποία εναρμονίστηκε η Ελληνική νομοθεσία). Επίσης, να αξιολογείται η επίτευξη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας και περιορισμού της τρωτότητας σε όλους τους τομείς της οικονομίας, του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, οι επιπτώσεις τους στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και να ληφθούν μέτρα για τον περιορισμό των εκπομπών ή/και την αύξηση της απορρόφησής τους.

9.8. Να ενθαρρύνεται η συμμετοχή στον Διαδικτυακό τόπο κλιματικού διαλόγου, εκπρόσωπων των τοπικών δήμων, της περιφέρειας, των πανεπιστημίων που εδρεύουν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, τοπικών περιβαλλοντικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, επιχειρήσεων, επαγγελματικών οργανώσεων και συνδικαλιστικών φορέων.

9.9. Δεν τίθενται, στο πλαίσιο του Σχεδίου, περιορισμοί στην εγκατάσταση και λειτουργία εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης σκοπών εθνικής άμυνας, σε οποιαδήποτε περιοχή ή ζώνη του. Επιπλέον, επειδή η Πολεμική Αεροπορία διαθέτει εγκαταστάσεις ή δραστηριοποιείται στην περιοχή της Περιφέρειας Θεσσαλίας, είναι αναγκαία η διασφάλιση της μη παρεμπόδισης της εκπλήρωσης του έργου της, καθώς επίσης και η, μετά τον καθορισμό της ακριβούς χωροθέτησης των σχεδιαζόμενων αναπτυξιακών δραστηριοτήτων, υποβολή στο ΓΕΕΘΑ για εκ νέου γνωμοδότηση, καθόσον στην παρούσα φάση δεν δύναται να εκτιμηθεί η ακριβής επίπτωση των προτεινόμενων χρήσεων γης και της πολεοδομικής οργάνωσης, στις δραστηριότητες και την επιχειρησιακή σχεδίαση των ΓΕΑ και ΓΕΣ στην υπόψη περιοχή.

9.10. Η προσαρμογή του Σχεδίου, μετά την έγκρισή του, σε νεότερα, λεπτομερέστερα ή ακριβέστερα δεδομένα που αφορούν την προστασία στοιχείων του φυσικού ή ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιοχής του, όπως, η οριοθέτηση υδατορεμάτων και ο καθορισμός ζωνών προστασίας τους, ο χαρακτηρισμός εκτάσεων δασικού χαρακτήρα, που στο Σχέδιο έχουν άλλη χρήση, και η κήρυξη νέων αρχαιολογικών χώρων ή μνημείων ή η τροποποίηση των διατάξεων ήδη κηρυγμένων, είναι δυνατή κατόπιν τήρησης της διαδικασίας Περιβαλλοντικού Προελέγχου.

9.11. Τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρονται στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), που συνοδεύει την παρούσα Απόφαση και εξειδικεύουν όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις αυτής, ισχύουν εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τα παραπάνω.

Γ. Σύστημα παρακολούθησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου

1. Η παρακολούθηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου πραγματοποιείται με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας (της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και Περιφέρειας) με αρμοδιότητα παρακολούθησης περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων στον τομέα τους, προκειμένου μεταξύ άλλων να εντοπιστούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα. Προγράμματα παρακολούθησης του περιβάλλοντος υλοποιούμενα από τρίτους φορείς, δύνανται να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης προς αποφυγή διπλού ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή η παρακολούθηση από πλευράς Αρχής Σχεδιασμού, συνίσταται στη λήψη, τήρηση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων που διατίθενται σ' αυτήν από τους ως άνω φορείς.

2. Τα αποτελέσματα της ως άνω παρακολούθησης αποτυπώνονται σε εκθέσεις που εκπονούνται με συχνότητα που επιτρέπει την έγκαιρη λήψη των διορθωτικών μέτρων που τυχόν κριθούν απαραίτητα, και τουλάχιστον ανά πενταετία από το χρόνο έγκρισης του Σχεδίου. Το περιεχόμενο των εκθέσεων αυτών θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

2.1. Η έκθεση παρακολούθησης έχει σκοπό την καταγραφή δεικτών ανά περιβαλλοντικό τομέα (π.χ. τομέας βιοποικιλότητας, ποιότητα ατμόσφαιρας και κλίμα, έδαφος, ύδατα, πολιτισμός, κ.ά.) που συνδέονται με τις δράσεις του Σχεδίου και αντιπροσωπεύουν ενδεχόμενες περιβαλλοντικές μεταβολές, όπως οι αναφερόμενοι στη ΣΜΠΕ. Η Αρχή Σχεδιασμού οφείλει να μεριμνά για τη συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών από τους τελικούς αποδέκτες των δράσεων του Σχεδίου. Όπου υπάρχουν υφιστάμενα μέτρα παρακολούθησης του περιβάλλοντος, μπορούν ενδεχομένως να ενταχθούν στο σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του σχεδίου, με στόχο την αποφυγή διπλού ελέγχου. Η έκθεση για κάθε περίοδο μελέτης συντάσσεται, υποβάλλεται και δημοσιοποιείται εντός του πρώτου εξαμήνου της επόμενης περιόδου.

2.2. Η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης των σχετιζόμενων με το περιβάλλον στόχων του Σχεδίου γίνεται με συγκριτική αποτίμηση των στοιχείων των διαδοχικών εκθέσεων. Σκοπός της σύγκρισης των παραπάνω στοιχείων αποτελεί η ποσοτικοποίηση των περιβαλλοντικών μεταβολών που οφείλονται στο υλοποιηθέν τμήμα του Σχεδίου, η σύγκριση με τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ και τις εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο για το περιβάλλον, καθώς και η διαπίστωση της αναγκαιότητας ή μη ανάληψης διορθωτικών ενεργειών. Σε περίπτωση διαπίστωσης είτε σημαντικών αποκλίσεων από τις εκτιμήσεις της ΣΜΠΕ είτε νέων υποχρεώσεων από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, προτείνονται κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

3. Εκτός της συλλογής των πληροφοριών, υφίσταται υποχρέωση της αποθήκευσής τους και δημιουργίας χρονοσειρών δεδομένων, ώστε να είναι εφικτή η διαχρονική παρακολούθηση της κατάστασης του περιβάλλοντος. Τα στοιχεία θα είναι διαθέσιμα, εφόσον ζητηθεί, για τον εμπλουτισμό της βάσης δεδομένων που θα συσταθεί (Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή).

4. Το Πρόγραμμα Παρακολούθησης και οι παράμετροι παρακολούθησης παρουσιάζονται στους Πίνακες του Παραρτήματος της παρούσας Απόφασης, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής.

Δ. Χρονικό διάστημα ισχύος της περιβαλλοντικής έγκρισης του ΠΕΣΠΚΑ

Η παρούσα απόφαση ισχύει για πέντε (5) έτη από την έκδοσή της μέχρι την έγκριση του Σχεδίου, ενώ μετά την έγκριση του τελευταίου η ισχύς της επεκτείνεται για το διάστημα ισχύος του Σχεδίου.

Σε περίπτωση τροποποίησης του Σχεδίου, απαιτείται η τήρηση των σχετικών διαδικασιών που προβλέπονται από την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (Β' 125), όπως ισχύει, λαμβανομένων υπόψη των αναφερόμενων στην παρ. Β.9.10 της παρούσας.

Ε. Δημοσιοποίηση της έγκρισης της ΣΜΠΕ και άλλες διατάξεις

Η ΣΜΠΕ που συνοδεύει την παρούσα απόφαση αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

Το Σχέδιο όπως τελικά εγκριθεί θα πρέπει να είναι εναρμονισμένο με την παρούσα Απόφαση ενώ στην απόφαση έγκρισης του Σχεδίου πρέπει να αναφέρεται ρητά η απόφαση περιβαλλοντικής έγκρισης του.

Η Αρχή Σχεδιασμού προβαίνει σε δημοσιοποίηση της παρούσας απόφασης για την ενημέρωση του κοινού, αναρτώντας την απόφαση στην επίσημη ιστοσελίδα της, εντός δέκα ημερών από την παραλαβή της (παρ. 11 του άρθρου 7 σε συνδυασμό με την παρ. 9 του άρθρου 5 της ΚΥΑ 107017/2006, όπως ισχύει).

Η οριστικοποίηση των στοιχείων του Σχεδίου θα γίνει με την έγκρισή του από την Αρμόδια Αρχή Σχεδιασμού, αφού ληφθούν υπόψη οι όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις της παρούσας εισήγησης, και τυχόν εξειδίκευσή τους στη ΣΜΠΕ που τη συνοδεύει.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ**

Αναρτητέα Πράξη

Προτεινόμενες Δράσεις Παρακολούθησης και αξιολόγησης εφαρμογής του ΠεΣΠΚΑ

α/α	Τίτλος	Περιγραφή	Παρατηρήσεις (μονάδα εφαρμογής, στοιχεία και συχνότητα)
1	Ίδρυση Παρατηρητηρίου ΚΑ για την καταγραφή εξέλιξης του ΠεΣΠΚΑ μέσω μέτρησης συγκεκριμένων δεικτών	Δημιουργία Παρατηρητηρίου για την παρακολούθηση των επιπτώσεων της ΚΑ και μέτρησης αποδοτικότητας των δράσεων προσαρμογής	Οι δείκτες έχουν καταγραφεί σε προηγούμενα κεφάλαια. Το Παρατηρητήριο θα παρακολουθεί την πορεία και αποδοτικότητα των παρεμβάσεων που έχουν σχεδιαστεί (παρακολούθηση και αξιολόγηση ΠεΣΠΚΑ), θα συντονίζει και θα ενεργοποιεί όλες τις δράσεις, οπότε και η συχνότητα άντλησης των στοιχείων είναι συνεχής.
2	Δημιουργία Ηλεκτρονικής Ενημερωτικής Πύλης για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή με ειδικό τομέα αναφοράς και επεξήγησης των μέτρων προσαρμογής	Γεωπύλη για την Κλιματική Αλλαγή που ενδέχεται να φιλοξενήσει και το Παρατηρητήριο. Σκοπός της συγκεκριμένης δράσης αποτελεί η συγκέντρωση και ενσωμάτωση του συνόλου της διαθέσιμης πληροφορίας (δεδομένα, μελέτες, περιγραφική πληροφορία) που αφορά στις επιπτώσεις και τον τρόπο προσαρμογής στη Κλιματική Αλλαγή της Περιφέρειας Η πύλη θα περιλαμβάνει ενδεικτικά: - Εθνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία σχετικά με τις επιπτώσεις και την προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή. - Μελέτες, δημοσιεύσεις, διαχειριστικά σχέδια, ερευνητικά έργα κ.α., καθώς και τα παραγόμενα αποτελέσματα αυτών, σχετικά με την Κλιματική Αλλαγή στη Περιφέρεια Θεσσαλίας. - Χωρικά δομημένη πληροφορία σχετικά με την υφιστάμενη κατάσταση και την μεταβολή αυτής με βάση τα μελλοντικά σενάρια Κλιματικής Αλλαγής.	Η συχνότητα άντλησης των στοιχείων είναι συνεχής.

3	Δράσεις Εκπαίδευσης - Ενημέρωσης Πολιτών, Τοπικών Αρχών και μαθητών για την Επίδραση και Προσαρμογή της Κλιματικής Αλλαγής στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών	Ενημερωτική εκστρατεία από την Περιφέρεια με πληθυσμό στόχο τους πολίτες και δημιουργία θεματικού δικτύου με τις τοπικές αρχές δήμοι, επιμελητήρια κλπ για την Επίδραση και Προσαρμογή της Κλιματικής Αλλαγής στην Περιφέρεια με παράλληλη υλοποίηση εκπαιδευτικών ημερίδων πχ σε σχολεία, συλλόγους της Περιφέρειας. Εκπαιδευτικά σεμινάρια και ασκήσεις ετοιμότητας με πιθανά σενάρια συμβάντων φυσικών καταστροφών για την προετοιμασία στην Αντιμετώπιση Φυσικών Καταστροφών	Η συχνότητα άντλησης των στοιχείων είναι συνεχής.
4	Τεχνικός Σύμβουλος Παρακολούθησης και Αξιολόγησης πορείας υλοποίησης ΠεΣΠΚΑ (μέσα στο πλαίσιο λειτουργίας του ΠΚΑ)	Σύμβουλος υποβοήθησης συντονισμού, λήψης αποφάσεων, οργάνωσης και επεξεργασίας πληροφοριών, έρευνας και αξιολόγησης δεικτών, διάχυσης γνώσης	Η συχνότητα άντλησης των στοιχείων είναι συνεχής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΕΣΠΚΑ

Η παρακολούθηση της εφαρμογής και υλοποίησης του ΠΕΣΠΚΑ πραγματοποιείται από το προτεινόμενο προς ίδρυση και λειτουργία **Παρατηρητήριο Κλιματικής Αλλαγής (ΠΚΑ)**.

Το παρατηρητήριο θα έχει, ενδεικτικά, ως αρμοδιότητες:

- την καταγραφή εξέλιξης του ΠΕΣΠΚΑ μέσω μέτρησης συγκεκριμένων δεικτών
- τη δημιουργία γεωπύλης που θα συγκεντρώνει και ενσωματώνει το σύνολο της διαθέσιμης πληροφορίας (δεδομένα, μελέτες, περιγραφική πληροφορία), που αφορά στις επιπτώσεις και τον τρόπο προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή στην Περιφέρεια.
- την εκπόνηση προγραμμάτων εκπαίδευσης και ενημέρωσης όλων των φορέων στα όρια της περιφέρειας
- την αναζήτηση συνεργασιών μέσω της συμμετοχής στο Σύμφωνο των Δήμαρχων ως συντονιστής
- συλλογή στοιχείων από την εγκατάσταση περιβαλλοντικών και μετεωρολογικών συσκευών στα σημεία ενδιαφέροντος.
- την παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος του ΠΕΣΠΚΑ

Πίνακας 1: Παρακολούθηση μεταβολής κλιματικών δεικτών

Κλιματικός δείκτης	Μονάδα	Περίοδος υπολογισμού / αναφοράς
Κλιματικά δεδομένα		
Μεταβολή μέσης θερμοκρασίας	(°C)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης ελάχιστης θερμοκρασίας	(°C)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης μέγιστης θερμοκρασίας	(°C)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης ταχύτητας ανέμου	(m/s)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέγιστης ταχύτητας ανέμου	(m/s)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης ετήσιας βροχόπτωσης	(mm/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης σχετικής υγρασίας	(%)	Τριμηνιαίες και ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή εισερχόμενης ολικής μικρού μήκους κύματος ακτινοβολίας στην επιφάνεια	(W/m ²)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή μέσης ετήσιας χιονοκάλυψης	(%/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας

Κλιματικός δείκτης	Μονάδα	Περίοδος υπολογισμού / αναφοράς
Μεταβολή μέσης ανόδου στάθμης της θάλασσας	(m)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. εικοσαετίας
Ψυχρές Εισβολές		
Μεταβολή αριθμού ημερών με ελάχιστη θερμοκρασία < 0 °C (νυχτερινός παγετός)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. εικοσαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών με μέγιστη θερμοκρασία < 0 °C (ολικός παγετός)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. εικοσαετίας
Καύσωνες		
Μεταβολή αριθμού τροπικών νυκτών	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με μέγιστη θερμοκρασία > 35 °C	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού συνεχόμενων ημερών ανά έτος με μέγιστη θερμοκρασία > 35 °C	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Έντονοι Άνεμοι		
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με μέση ένταση ανέμου > 10,8 m/sec (> 6 beaufort)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με μέγιστη ένταση ανέμου > 13,9 m/sec (> 7 beaufort)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Πλημμύρες		
Μεταβολή αριθμού ημερών με τιμή βροχόπτωσης > 95° εκατοστημόριο της βροχόπτωσης περιόδου αναφοράς (ημέρες με πολύ βαριά βροχόπτωση)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών με τιμή βροχόπτωσης > 99ο εκατοστημόριο της βροχόπτωσης περιόδου αναφοράς (ημέρες με ακραία βροχόπτωση)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με ημερήσια βροχόπτωση > 10 mm (ισχυρή βροχόπτωση)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με ημερήσια βροχόπτωση > 20 mm (ακραία βροχόπτωση)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή (τιμή ή ποσοστιαία) ετήσιας μέσης μέγιστης βροχόπτωσης 24ώρου	(mm ή %)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή (τιμή ή ποσοστιαία) ετήσιας μέσης μέγιστης βροχόπτωσης 48ώρου	(mm ή %)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας

Κλιματικός δείκτης	Μονάδα	Περίοδος υπολογισμού / αναφοράς
Ξηρασία		
Μεταβολή αριθμού συνεχόμενων ημερών ανά έτος με ημερήσια βροχόπτωση < 1 mm	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Ποσοστιαία μεταβολή μέσης ετήσιας βροχόπτωσης	(%)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Δυσφορία Πληθυσμού		
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με δείκτη distress index > 29	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με δείκτη humidex > 38	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Πυρκαγιές		
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με δείκτη FWI > 30 (μεγάλος και ανώτερος κίνδυνος δασικής πυρκαγιάς)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας
Μεταβολή αριθμού ημερών ανά έτος με δείκτη FWI > 45 (ακραίος κίνδυνος δασικής πυρκαγιάς)	(d/y)	Ετήσιες μετρήσεις / Μ.Ο. δεκαετίας

Πίνακας 1: Δείκτες Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
1	Δείκτης κατάληψης φυσικών εδαφών από έργα του ΠεΣΠΚΑ.	Km ² κάλυψης	Ετήσια
2	Ποσοστό μείωσης εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.	Ποσοστό (%)	Ετήσια
3	Αριθμός διαχειριστικών σχεδίων οικοτόπων των προστατευόμενων περιοχών.	Αριθμός μελετών	Ετήσια
4	Έκταση που καταλαμβάνουν τα νέα έργα εντός προστατευόμενων περιοχών.	Km ² κάλυψης	Ετήσια
5	Έκταση της κατάληψης των νέων έργων ανά θιγόμενη χρήση γης.	Km ² κάλυψης	Ετήσια
6	Αριθμός / μήκος υδατορεμάτων στα οποία γίνονται παρεμβάσεις από έργα.	Km υδατορεμάτων	Ετήσια
7	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από αναβαθμισμένα δίκτυα ύδρευσης.	Αριθμός Ωφελούμενων	Ετήσια
8	Ποσοστό μείωσης των διαρροών υδρευτικών δικτύων	Ποσοστό (%)	Ετήσια
9	Αριθμός μονάδων αφαλάτωσης και εξυπηρετούμενος πληθυσμός.	Αριθμός μονάδων	Ετήσια
10	Αριθμός κτιρίων που έχουν επιδοτηθεί για τη βιοκλιματική τους αναβάθμιση.	Αριθμός κτιρίων	Ετήσια
11	Ισοδύναμος πληθυσμός που εξυπηρετείται από ΕΕΛ.	Αριθμός Ωφελούμενων	Ετήσια
12	Έκταση των περιοχών όπου γίνονται αστικές αναπλάσεις	Km ² κάλυψης	Ετήσια
13	Αριθμός αρχαιολογικών χώρων στους οποίους γίνονται παρεμβάσεις αξιοποίησης και ανάδειξης	Αριθμός χώρων	Ετήσια
14	Περιβαλλοντική εκπαίδευση: στόχος είναι η ενεργοποίηση των πολιτών σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης και ενημέρωσης.	Αριθμός ωφελουμένων	Ετήσια
15	Εκταμιευμένοι πόροι για την επίτευξη των στόχων από την εφαρμογή των μέτρων και δράσεων του ΠεΣΠΚΑ	€	Εξαμηνιαία
16	Μέτρα ανά προτεινόμενη Δράση που έχουν ολοκληρωθεί	Αριθμός μέτρων και καταγραφή ονομαστικά	Εξαμηνιαία

α/α	Περιγραφή Δείκτη	Μέγεθος Παρακολούθησης	Συχνότητα
17	Μέτρα ανά προτεινόμενη Δράση που βρίσκονται σε εξέλιξη	Αριθμός μέτρων και καταγραφή ονομαστικά	Εξαμηνιαία
18	Μελέτες που έχουν ολοκληρωθεί	Αριθμός μέτρων και καταγραφή ονομαστικά	Εξαμηνιαία
19	Μελέτες που βρίσκονται υπό εξέλιξη	Αριθμός μέτρων και καταγραφή ονομαστικά	Εξαμηνιαία
20	Έργα που έχουν ολοκληρωθεί	Αριθμός μέτρων και καταγραφή ονομαστικά	Εξαμηνιαία
21	Έργα που βρίσκονται υπό εξέλιξη	Αριθμός μέτρων και καταγραφή ονομαστικά	Εξαμηνιαία

Πίνακας 3: Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων Εφαρμογής Μέτρων/ Δράσεων

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Είδη υδροβόρων καλλιεργειών	Γεωργία	στρέμμα
Έκταση άρδευσης με προηγμένα συστήματα άρδευσης	Γεωργία	στρέμμα
Έκταση εφαρμογής ορθολογικού προγραμματισμού στην άρδευση	Γεωργία	στρέμμα
Αριθμός μονάδων Τράπεζας Σπόρων γηγενούς γενετικού υλικού	Γεωργία	αριθμός
Έκταση πληγείσας γεωργικής γης	Γεωργία	στρέμμα
Αριθμός γεωργικών μονάδων που επλήγησαν	Γεωργία	αριθμός
Αριθμός γεωργικών μονάδων που μετεγκαταστάθηκαν	Γεωργία	αριθμός
Αριθμός μονάδων μεικτών συστημάτων παραγωγής αγροτικών ζώων	Κτηνοτροφία	αριθμός
Αριθμός κτηνοτροφικών μονάδων που επλήγησαν	Κτηνοτροφία	αριθμός
Πληθυσμός πληγέντων εκτρεφόμενων ειδών κτηνοτροφίας	Κτηνοτροφία	αριθμός
Αριθμός κτηνοτροφικών μονάδων που μετεγκαταστάθηκαν	Κτηνοτροφία	αριθμός
Αριθμός δασικών ειδών μεγάλης ανθεκτικότητας	Δασοπονία	αριθμός
Αριθμός επιδημιών που εμφανίστηκαν	Δασοπονία	αριθμός
Αριθμός πληθυσμών επιβλαβών οργανισμών που εντοπίστηκαν	Δασοπονία	αριθμός
Αριθμός εισβλητικών ξενικών ειδών	Δασοπονία	αριθμός

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Έκταση δασών που επλήγησαν από πυρκαγιά	Δασοπονία	στρέμμα
Έκταση αναδασωτέων περιοχών	Δασοπονία	στρέμμα
Αριθμός πηγών ρύπανσης στις ευρύτερες περιοχές οικοτόπων	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	αριθμός
Αριθμός των ιδιαίτερα ευαίσθητων τύπων οικοτόπων και ειδών	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	αριθμός
Αριθμός εισβλητικών ξενικών ειδών	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	Αριθμός, είδος
Αριθμός ρυθμιστικών ζωνών γύρω από προστατευόμενες περιοχές	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	αριθμός
Πληθυσμός πληγέντων προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	αριθμός
Αριθμός πληγέντων μονάδων ιχθυοκαλλιέργειών	Αλιεία - Υδατοκαλλιέργειες	αριθμός
Πληθυσμός πληγέντων εκτρεφόμενων ειδών ιχθυοκαλλιέργειών	Αλιεία - Υδατοκαλλιέργειες	Αριθμός, είδος
Ετήσια υδροληψία για ύδρευση	Υδατικοί Πόροι	m ³ /έτος
Ετήσια κατανάλωση νερού για ύδρευση	Υδατικοί Πόροι	m ³ /έτος
Ποσοστό απωλειών δικτύων ύδρευσης	Υδατικοί Πόροι	(%)
Ετήσια υδροληψία για άρδευση	Υδατικοί Πόροι	m ³ /έτος (m ³ /στρ)
Ετήσιες ανάγκες σε αρδευτικό νερό	Υδατικοί Πόροι	m ³ /έτος (m ³ /στρ)
Ποσοστό απωλειών δικτύων άρδευσης	Υδατικοί Πόροι	(%)
Μήκος αρδευτικών δικτύων ανοικτών αγωγών μετατράπηκε σε δίκτυο κλειστών αγωγών	Υδατικοί Πόροι	km
Έκταση υδροβόρων καλλιέργειών	Υδατικοί Πόροι	στρέμμα
Έκταση μετατροπής κλασσικής επιφανειακής άρδευσης με προηγμένα συστήματα άρδευσης	Υδατικοί Πόροι	στρέμμα
Δυναμικότητα παραγωγής επεξεργασμένου νερού από ΕΕΛ	Υδατικοί Πόροι	m ³ /έτος
Χρήση ανακυκλωμένου νερού στην Γεωργία	Υδατικοί Πόροι	m ³ /έτος
Κατανάλωση νερού στην Κτηνοτροφία	Υδατικοί Πόροι	m ³ /έτος
Κατανάλωση νερού στην Βιομηχανία	Υδατικοί Πόροι	m ³ /έτος
Έκταση Παράκτιων Ζωνών που διαβρώθηκαν	Ακτές – Παράκτιες ζώνες	στρέμμα
Άνοδος της Στάθμης της Θάλασσας	Ακτές – Παράκτιες ζώνες	cm
Ύψος ετήσιων εσόδων από τουριστική δραστηριότητα	Τουρισμός	€
Αριθμός τουριστών σε εγκαταστάσεις εποχικού τουρισμού	Τουρισμός	Αριθμός
Διάρκεια τουριστικής περιόδου	Τουρισμός	ημέρες

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Ετήσια παραγόμενη ενέργεια από ΑΗΣ	Ενέργεια	GW
Ετήσια παραγόμενη ενέργεια από ΗΥΣ	Ενέργεια	GW
Ετήσια παραγόμενη ενέργεια από ΑΠΕ	Ενέργεια	GW
Αριθμός πληγέντων μονάδων παραγωγής ενέργειας	Ενέργεια	Αριθμός
Αριθμός και δαπάνη έργων αντιπλημμυρικής προστασίας	Υποδομές - Μεταφορές	Αριθμός, δαπάνη (€)
Αριθμός και δαπάνη έργων αποφόρτισης πλημμύρας στις πόλεις	Υποδομές - Μεταφορές	Αριθμός, δαπάνη (€)
Αριθμός και δαπάνη έργων προστασίας ειδικών εγκαταστάσεων	Υποδομές - Μεταφορές	Αριθμός, δαπάνη (€)
Αριθμός ανακοινώσεων έγκαιρης προειδοποίησης συμβάντων	Υγεία	Αριθμός
Αριθμός περιστατικών νοσηλείας που οφείλονται σε υψηλές θερμοκρασίες	Υγεία	Αριθμός
Αριθμός θανάτων που οφείλονται σε υψηλές θερμοκρασίες	Υγεία	Αριθμός
Αριθμός περιστατικών έκτακτων κλιματικών φαινομένων	Υγεία	Αριθμός
Αριθμός ασθενειών που μεταδίδονται μέσω διαβιβαστών	Υγεία	Αριθμός
Αριθμός περιστατικών αλλεργιών λόγω της Κλιματικής Αλλαγής	Υγεία	Αριθμός
Αριθμός κτιρίων με βιοκλιματικές υποδομές	Δομημένο περιβάλλον	Αριθμός
Αριθμός κτιρίων με ειδικές προβλέψεις αποφόρτισης ομβρίων	Δομημένο περιβάλλον	Αριθμός
Αριθμός συμβάντων ζημιών σε πλημμυρικές πεδιάδες	Δομημένο περιβάλλον	Αριθμός
Αριθμός πλημμυρισθέντων ιδιοκτησιών	Δομημένο περιβάλλον	Αριθμός
Αριθμός πληγέντων μονάδων της εξορυκτικής βιομηχανίας	Εξορυκτική βιομηχανία	Αριθμός
Αριθμός πληγέντων χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς	Πολιτιστική κληρονομιά	Αριθμός
Ύψος ετήσιων ασφαλιστικών αποζημιώσεων για ζημιές λόγω ακραίων φαινομένων	Ασφαλιστικός τομέας	€
Ύψος ετήσιων ασφαλιστικών αποζημιώσεων για απώλεια ζωής λόγω ακραίων φαινομένων	Ασφαλιστικός τομέας	€

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Ζημιές καλλιεργειών λόγω καιρικών	Γεωργία	Έκταση

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Παρουσία παρασίτων και ασθενειών	Γεωργία	Αριθμός, είδος , έκταση
Απόδοση συνόλου καλλιεργειών	Γεωργία	% από στοιχεία
Κατανάλωση νερού για άρδευση	Γεωργία	Ποσότητα
Παραγωγικότητα ζώων	Κτηνοτροφία	% από στοιχεία
Εμφάνιση ασθενειών, προσβολές από επιβλαβείς οργανισμούς	Κτηνοτροφία	Αριθμός, είδος
Δασικές πυρκαγιές	Δάση	Αριθμός, καμένες εκτάσεις
Επιδημίες από επιβλαβείς οργανισμούς	Δάση	Είδος και αριθμός οργανισμών, έκταση κατάληψης
Ξενικά είδη	Δάση	Είδος και αριθμός οργανισμών, έκταση κατάληψης
Διάβρωση και υποβάθμιση εδαφικών	Αναδασωτέες	Έκταση
Επιδείνωση του φαινομένου της ερημοποίησης ²	Αναδασωτέες εκτάσεις	Έκταση
Αριθμός και είδος χερσαίων οικοσυστημάτων	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	Αριθμός, είδος
Αριθμός και είδος θαλάσσιων οικοσυστημάτων	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	Αριθμός, είδος
Υγροβιότοποι	Βιοποικιλότητα - Οικοσυστήματα	Αριθμός
Πλήθος και είδη αλιευμάτων	Αλιεία	Αριθμός, είδος
Ζημιές σε υποδομές και εξοπλισμό	Υδατοκαλλιέργειες	Αριθμός, κόστος
Ποιότητα και ποσότητα νερού	Υδατικοί Πόροι	Ποιοτική αξιολόγηση ανά ΥΣ, ποσότητα
Κατανάλωση νερού για πόση, άρδευση, κτηνοτροφία και βιομηχανία	Υδατικοί Πόροι	Ποσότητα υδάτων

¹ Οι δείκτες αξιολόγησης αναφέρονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά για συγκεκριμένους τομείς, καθώς οι προτεινόμενοι δείκτες μπορούν να σχετίζονται με παραπάνω τομείς συνδυαστικά (π.χ. δείκτης ερημοποίησης, δείκτης υποβάθμισης εδαφικών πόρων).

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Υφαλμύρωση των παράκτιων υδροφόρων οριζόντων	Υδατικοί Πόροι	Έκταση, ποσότητα υδάτων
Λειψυδρία	Υδατικοί Πόροι	Αριθμός φαινομένων
Εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων	Ποτάμια	Αριθμός φαινομένων
Φαινόμενα καθιζήσεων και κατολισθήσεων	Ποτάμια	Αριθμός φαινομένων
Εδαφική διάβρωση	Ποτάμια	Αριθμός θέσεων, έκταση
Διάβρωση ακτών και υποβάθμιση αισθητικής φυσικού τοπίου	Παράκτιες χρήσεις	Αριθμός θέσεων, έκταση
Πλημμύρες και κατάκλιση παράκτιων περιοχών	Παράκτιες χρήσεις	Αριθμός φαινομένων, έκταση
Καταστροφές παράκτιων υποδομών	Παράκτιες χρήσεις	Αριθμός, κόστος
Αλάτωση εδαφών	Παράκτιες χρήσεις	Αριθμός θέσεων, έκταση
Έσοδα από τουρισμό	Τουρισμός	Έσοδα σε ευρώ
Πλήθος τουριστών ανά τουριστική περίοδο	Τουρισμός	Αριθμός τουριστών
Φθορές τουριστικών υποδομών	Τουρισμός	Αριθμός, κόστος
Αύξηση της ζήτησης/κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας για ψύξη	Ενέργεια	Ζήτηση ενέργειας σε βαθμομήρες
Λειτουργικά προβλήματα σε ενεργειακές υποδομές	Ενέργεια	Αριθμός φθορών, κόστος
Φθορές και καταστροφές σε δίκτυα μεταφοράς και διανομής ενέργειας	Ενέργεια	Αριθμός φθορών, κόστος
Φθορές σε υποδομές μεταφορών	Υποδομές μεταφορών	Είδος και αριθμός φθορών, κόστος
Κατολισθητικά φαινόμενα	Υποδομές μεταφορών	Αριθμός θέσεων, έκταση
Παρεμπόδιση ομαλής λειτουργίας ή διακοπή λειτουργίας υποδομών μεταφορών	Υποδομές μεταφορών	Αριθμός, κόστος

Δείκτες Αξιολόγησης Αποτελεσμάτων	Τομέας	Ποσοτικοποίηση
Περιστατικά νοσηλείας ή θάνατοι λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων	Υγεία	Αριθμός περιστατικών,
Περιστατικά νοσηλείας ή θάνατοι λόγω καύσωνα	Υγεία	Αριθμός περιστατικών, θανάτων
Λοιμώξεις ή αλλεργίες που σχετίζονται με ατμοσφαιρική ρύπανση	Υγεία	Αριθμός περιστατικών
Επιδημίες μεταδοτικών ασθενειών	Υγεία	Αριθμός, κόστος
Πλήθος έργων αντιμετώπισης θερμικής αστικής νησίδας	Δομημένο περιβάλλον	Είδος και αριθμός έργων
Ζημίες από ακραία καιρικά φαινόμενα	Δομημένο περιβάλλον	Αριθμός περιστατικών,
Πλήθος αντιπλημμυρικών έργων	Δομημένο περιβάλλον	Αριθμός έργων
Διακοπή λειτουργίας ή / και μείωση επισκεψιμότητας αρχαιολογικών χώρων και μουσείων	Πολιτιστική κληρονομιά	Αριθμός περιστατικών
Φθορές ή ζημίες σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία από ακραία καιρικά φαινόμενα	Πολιτιστική κληρονομιά	Αριθμός περιστατικών, κόστος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
	I.	ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ Μεσογείων 119, Τ.Κ. 115 26 Αθήνα
	II.	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Αμαλιάδος 17, Τ.Κ. 115 23 Αθήνα
	III.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας Πατησίων 147, Τ.Κ. 112 51 Αθήνα
	IV.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας Πατησίων 147, Τ.Κ. 112 51 Αθήνα
	V.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΑΤΩΝ Διεύθυνση Προστασίας και Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος Αμαλιάδος 17, Τ.Κ. 115 23 Αθήνα
	VI.	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ Αμαλιάδος 17, Τ.Κ. 115 23 Αθήνα
	VII.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Μεσογείων 119, Τ.Κ. 115 26 Αθήνα
	VIII.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ Μεσογείων 119, Τ.Κ. 115 26 Αθήνα
2.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ Νίκης 5-7, Τ.Κ.: 101 80 Αθήνα	
	I.	ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ minister.sec@mnec.gr
	II.	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ hellasaskps@mnec.gr
3.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε, ΤΚ 15669, Παπάγου	
	I.	ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ gram-ypourgou@yme.gov.gr
	II.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
4.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ Αχαρνών 2, Αθήνα 104 32	
	I.	ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ minister-mailbox@hq.minagric.gr
	II.	ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ info@minagric.gr
5.	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ info@civilprotection.gr	
	I.	ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ info@civilprotection.gr

	II.	ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ gg_recovery@civilprotection.gr
6.	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ grammateas@apdthest.gov.gr	
	I.	Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Θεσσαλίας dipexothess@apdthest.gov.gr
	II.	Δ/νση Υδάτων Θεσσαλίας dydatonthes@apdthest.gov.gr
7.	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
	I.	Γραφείο Περιφερειάρχη Θεσσαλίας periferiarxis@thessaly.gov.gr
	II.	Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας Θεσσαλίας thessalia@mou.gr
8.	Ένωση Οικονομικών Φορέων Θ. ΣΤΥΛΙΑΝΑΚΗΣ & ΣΙΑ Ε.Ε (EXPERT CONSULTING) – ΣΥΒΙΛΛΑ ΕΠΕ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ xaristyl@otenet.gr	